

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 22 mei 2008

Ons kenmerk 21/4.7/2008006238

Behandeld door mevrouw J.C.B. Schuten (0592) 36 55 87

Onderwerp: Voorjaarsnota 2008

Geachte voorzitter/leden,

De vaart zit er goed in. Dat is de conclusie die wij trekken aan de start van de tweede etappe van deze collegeperiode. Het afgelopen jaar hebben wij onze ambities uit het collegeprogramma *Kiezen voor de kracht van Drenthe* uitgewerkt en 'in de markt gezet'. Kortom... wij liggen op koers. Zo maar een greep uit de bereikte resultaten.

Om te beginnen kunnen wij door de impuls vanuit het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn Drenthe op infrastructureel gebied nog beter op de kaart zetten. Op dit moment zijn de reconstructie van de N34 tussen Ees en Gieten en de rondweg van Nieuw-Amsterdam (N853) in uitvoering. De reconstructie van de N34 is de komende jaren aanleiding voor een grootschalig kunstproject dat een relatie legt tussen de weg en het landschap. In Noord-Drenthe hebben wij de afgelopen periode in nauwe samenwerking met onze gebiedspartners een voortvarende start gemaakt met de combinatie versnelde inrichting van de ecologische hoofdstructuur en waterberging in Eelde-Peizermeden.

Op energiegebied loopt een groot aantal projecten. Op het gebied van water hebben wij stappen gemaakt op het vlak van de kwaliteit (Kaderrichtlijn Water) en de kwantiteit (zoeken van waterbergingsgebieden in Zuid Drenthe). Er zijn ook al zichtbare resultaten geboekt bij het reduceren van de straatverlichting langs provinciale wegen.

Op economisch vlak zetten wij in op Drenthe als kenniseconomie en in dat verband is het programma 'Kennissé werkt' inmiddels door uw staten vastgesteld. Op de verdere dynamisering van de Drentse samenleving spelen wij onder meer in door het "7 tot 7"-diensten- en voorzieningenbeleid; hier zijn wij zo voortvarend aan de slag gegaan, dat wij door het Ministerie van OCW tot "Koploper 7 tot 7" zijn aangewezen.

En dit alles gebeurt door een organisatie die actief de interactie zoekt met haar omgeving en die in het afgelopen jaar opnieuw is vormgegeven (nieuwe organisatiestructuur).

Bij de start ziet het perspectief er wenkend uit. De voorwaarden voor aansprekende prestaties zijn aanwezig en wij hebben er zin in, om in de pedalen te gaan. In de voorliggende Voorjaarsnota 2008 is te lezen, hoe wij de komende etappe denken te koersen.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

jk/coll.

, voorzitter

***Statenstuk* 2008-332**

Voorjaarsnota 2008 (inclusief 2e wijziging van de Begroting 2008)

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Omgevingsbeleid op 11 juni 2008
- Statencommissie Cultuur en Welzijn op 11 juni 2008
- Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie op 18 juni 2008
- provinciale staten op 25/26 juni 2008
- fatale beslisdatum: 25/26 juni 2008

Behandeld door mevrouw J.C.B. Schuten, telefoonnummer (0592) 36 55 87, e-mail

J.Schuten@drenthe.nl

Portefeuillehouder: de heer H. Baas

Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2008. Deze Voorjaarsnota bevat beleidsvoorstellen als verdere uitwerking van het Collegeprogramma 2007-2011 "Kiezen voor de kracht van Drenthe". Het tweede jaar van de collegeperiode is nu in volle gang. Bij de uitwerking van de Voorjaarsnota 2008 heeft ons college ervoor gekozen om de ambities te laten aansluiten bij de bestaande prioriteiten (beleidsintensiveringen). Op deze wijze willen wij een verdere impuls geven aan de uitvoering van het Collegeprogramma "Kiezen voor de kracht van Drenthe".

In deze Voorjaarsnota 2008 worden, naast de beleidsvoorstellen, voorstellen gedaan die de financiële kaderstelling voor de Begroting 2009 vormen. Zoals aan uw staten is toegezegd, doen wij u in deze Voorjaarsnota ook voorstellen over de wijze waarop er ons inziens met reserves omgegaan dient te worden. Dit met als doel de provinciale middelen zo scherp mogelijk in te zetten om de ambities van de provincie te realiseren. Ook geven wij u de stand van zaken van de "oud voor nieuw"-discussie.

De Voorjaarsnota 2008 wordt nu aan uw staten voorgelegd, zodat u invulling kunt geven aan uw kaderstellende rol in het kader van de (financiële) jaarcyclus.

Advies

1. De Voorjaarsnota 2008 vast te stellen en daarmee:
 - a. instemmen met de voorgestelde intensiveringen van de prioriteiten en daarmee het beleidsinhoudelijke kader te stellen voor de Begroting 2009;
 - b. instemmen met de technische uitgangspunten als kaderstelling voor de Begroting 2009;
 - c. instemmen met de wijze waarop in financiële dekking van de intensivering van de prioriteiten is voorzien.

2. Te besluiten tot opheffing van de volgende reserves:
 - Reserve flexibel beleid
 - Egalisatiereserve uitvoering Collegeprogramma
 - Reserve wegenbeheer
 - Reserve beheer vaarwegen Zuidoost-Drenthe
 - Reserve nationaal Milieubeleidsplan
 - Reserve uitvoering tweede fase Relatienota en natuurontwikkelingsbeleid
 - Risicoreserve BTW-Compensatiefonds
 - Reserve sociale en culturele ontwikkeling
 - Reserve stedelijke ontwikkeling
 - Reserve stads- en dorpsvernieuwingsgelden

Te besluiten tot opheffing van de reserves die hiervoor in aanmerking komen en het bedrag dat met de opheffing van de reserves vrijvalt, zijnde € 3.138.000,-, te storten in het Stimuleringsfonds Drentse Projecten.

3. Voor de honorering van de beleidsvoorstellen uit te gaan van een tijdshorizon van één jaar en deze collegeperiode jaarlijks opnieuw een integrale afweging te laten plaatsvinden op basis van de actuele financiële situatie.

4. De 2e wijziging van de Begroting 2008 vast te stellen.

5. Te besluiten om artikel 3, derde lid, van de ASV te schrappen.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Kaderstelling door uw staten voor de Begroting 2009, op basis van het Collegeprogramma 2007-2011 "Kiezen voor de kracht van Drenthe".

Argumenten

1. *Door het vaststellen van de Voorjaarnota 2008 wordt een integraal afgewogen kader voor de Begroting 2009 gerealiseerd.*

In de Voorjaarsnota treft u beleidsvoorstellen en voorstellen voor de financiële kaderstelling voor de Begroting 2009 aan. Van de kaderstellende acties is het voorstel van het oormerken van het dividend aandelen Essent als voeding van het Stimuleringsfonds Drentse projecten en dit voorlopig te reserveren voor cofinanciering van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn de meest opvallende. Op deze wijze wordt een eerste belangrijke aanzet tot cofinanciering van de projecten vanuit het Regiospecifiek Pakket gegeven.

2. *Door het opheffen van reserves kunnen de provinciale middelen zo scherp mogelijk ingezet worden. Het bedrag dat als gevolg hiervan vrijvalt, kan ingezet worden voor nieuwe projecten in het Stimuleringsfonds Drentse projecten.*

In de Voorjaarsnota 2007 PLUS hebben wij uw staten toegezegd voorstellen te doen op welke wijze er in de toekomst met reserves omgegaan zou moeten worden. In de Voorjaarsnota 2008 treft u de voorstellen per reserve aan. Met het opheffen van de reserves die daarvoor in aanmerking komen, kan een bedrag van ruim € 3,1 miljoen ingezet worden voor projecten in het Stimuleringsfonds Drentse projecten. Het gaat om de volgende op te heffen reserves:

- Reserve flexibel beleid
- Egalisatiereserve uitvoering Collegeprogramma
- Reserve wegenbeheer
- Reserve beheer vaarwegen Zuidoost-Drenthe
- Reserve nationaal Milieubeleidsplan
- Reserve uitvoering tweede fase Relatienota en natuurontwikkelingsbeleid
- Risicoreserve BTW-compensatiefonds
- Reserve sociale en culturele ontwikkeling
- Reserve stedelijke ontwikkeling
- Reserve stads- en dorpsvernieuwingsgelden

3. *Door honorering van de beleidsvoorstellen met tijdschik van één jaar en de komende collegeperiode jaarlijks opnieuw een integrale afweging te laten plaatsvinden op basis van de actuele financiële situatie, levert dit de noodzakelijke flexibiliteit op voor adequate allocatie in de komende bestuursperiode.*

Bij de werkwijze van ons college past het uitgaan van een jaarlijkse integrale afweging, waarbij voorstellen gehonoreerd worden voor één jaar, waarbij de bedragen voor de volgende jaren richtinggevend zijn. Alle gehonoreerde wensen worden het volgend jaar weer geconfronteerd met de dan actuele financiële situatie en de dan actuele beleidswensen.

4. *Door vaststelling van de 2e wijziging van de Begroting 2008, geven uw staten invulling aan uw kaderstellende rol.*

De Voorjaarsnota 2008 is de basis voor de kaderstelling door uw staten voor de Begroting 2009. De meerjarige doorwerking treft u in de 2^e wijziging van de Begroting 2008 aan.

5. *Door artikel 3, derde lid, van de ASV te schrappen, wordt onnodige bureaucratie vermeden.*
Artikel 3, derde lid, van de ASV bepaalt dat ons college bij incidentele subsidies groter dan € 150.000,- pas een besluit mogen nemen als uw staten hun wensen en bedenkingen hebben kunnen uiten. Het gaat in dit lid alleen om incidentele prestatiesubsidies en dus niet om subsidies als boekjaarsubsidies, waarderingssubsidies, subsidies uit regelingen waarop de ASV niet van toepassing is en subsidies die over uw staten zelf beslissen.
Deze bepaling lijkt in de praktijk tot meer bureaucratie te leiden. Wij zeggen uw staten toe om naast de informatie in het kader van de reguliere planning & controlcyclus uw staten ook actief te informeren over incidentele subsidies groter dan € 150.000,-.

Uitvoering

Tijdsplanning

N.v.t.

Financiën

Zie Voorjaarsnota 2008.

Monitoring en evaluatie

Monitoring en evaluatie vinden plaats via de bestuursrapportages en de Jaarstukken 2008.

Extern betrokkenen

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

1. 2e wijziging van de Begroting 2008
2. Voorjaarsnota 2008

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 22 mei 2008

Kenmerk: 21/4.7/2008006238

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
mevrouw J.M. Imhof, secretaris

ga.coll.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de Voorjaarsnota 2008 en de 2^e wijziging van de Begroting 2008.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 22 mei 2008, kenmerk 21/4.7/2008006238;

BESLUITEN:

- I. de bijgevoegde Voorjaarsnota 2008 vast te stellen en daarmee:
 - a. in te stemmen met de voorgestelde intensiveringen van de prioriteiten en daarmee het beleidsinhoudelijke kader te stellen voor de Begroting 2009;
 - b. in te stemmen met de technische uitgangspunten als kaderstelling voor de Begroting 2009;
 - c. in te stemmen met de wijze waarop in financiële dekking van de intensivering van de prioriteiten is voorzien;

- II. te besluiten tot opheffing van de volgende reserves:
 - Reserve flexibel beleid
 - Egalisatiereserve uitvoering Collegeprogramma
 - Reserve wegenbeheer
 - Reserve beheer vaarwegen Zuidoost-Drenthe
 - Reserve nationaal Milieubeleidsplan
 - Reserve uitvoering tweede fase Relatienota en natuurontwikkelingsbeleid
 - Risicoreserve BTW-Compensatiefonds
 - Reserve sociale en culturele ontwikkeling
 - Reserve stedelijke ontwikkeling
 - Reserve stads- en dorpsvernieuwingsgelden

Te besluiten tot opheffing van de reserves die hiervoor in aanmerking komen en het bedrag dat met de opheffing van de reserves vrijvalt, zijnde € 3.138.000,--, te storten in het Stimuleringsfonds Drentse projecten;

- III. voor de honorering van de beleidsvoorstellen uit te gaan van een tijdshorizon van één jaar en deze collegeperiode jaarlijks opnieuw een integrale afweging te laten plaatsvinden op basis van de actuele financiële situatie;

- IV. de bijgevoegde 2e wijziging van de Begroting 2008 vast te stellen;

- V. te besluiten om artikel 3, derde lid, van de ASV te schrappen.

Assen, 25/26 juni 2008

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

2^e wijziging Begroting 2008

Recapitulatie 2e wijziging begroting 2008

Prioriteiten	2008	2009	2010	2011
Aankoop niet duurzame goederen en diensten		173.000	210.000	188.000
P1.03 Grotere betrokkenheid burgers, bedrijven en organisaties bij provinciaal beleid	190.000	134.000	95.000	23.000
P1.04 Profilering provincie Drenthe		75.000	75.000	75.000
P1.05 Digitale ontsluiting informatie: project Burger en provincie		38.000		
P2.01 Kansen voor jeugd en gezin	244.000	600.000	600.000	600.000
P2.06 Kansen voor Sport: Drenthe profilering als sportprovincie	313.000	313.000	313.000	313.000
P2.07 Versterken culturele infrastructuur Drenthe		356.000	244.000	244.000
P2.09 Behoud en ontwikkelen cultureel erfgoed		150.000		
P5.16 Inpassing veranderende EU- en nationale wetgeving	80.000			
P5.23 Vitaal Platteland			75.000	75.000
P6.02 Digitalisering				250.000
	827.000	1.839.000	1.612.000	1.768.000

Producten	2008	2009	2010	2011
P-2.5 Parels van Drenthe			59.800	245.175
P-6.0 Financiering en algemene dekkingsmiddelen				100.000
P-6.1 Reserve mutaties	-827.000	-1.839.000	-1.671.800	-2.113.175
	-827.000	-1.839.000	-1.612.000	-1.768.000

Programma	Programma 1. De provincie doét er toe!			
	2008	2009	2010	2011
Financieel overzicht prioriteiten				
Lasten voor wijziging	725.000	644.250	417.563	455.875
Baten voor wijziging				
Saldo voor wijziging	725.000	644.250	417.563	455.875
Lasten wijziging per prioriteit				
P1.03 Grotere betrokkenheid burgers, bedrijven en organisaties bij provinciaal beleid	190.000	134.000	95.000	23.000
P1.04 Profilering provincie Drenthe		75.000	75.000	75.000
P1.05 Digitale ontsluiting informatie: project Burger en provincie		38.000		
Baten wijziging per prioriteit				
Lasten na wijziging	915.000	891.250	587.563	553.875
Baten na wijziging				
Saldo na wijziging	915.000	891.250	587.563	553.875
Financieel overzicht producten				
Lasten voor wijziging	2.668.710	2.731.558	2.800.285	2.862.520
Baten voor wijziging	12.000	12.000	12.000	12.000
Saldo voor wijziging	2.656.710	2.719.558	2.788.285	2.850.520
Lasten wijziging per product				
Baten wijziging per product				
Lasten na wijziging	2.668.710	2.731.558	2.800.285	2.862.520
Baten na wijziging	12.000	12.000	12.000	12.000
Saldo na wijziging	2.656.710	2.719.558	2.788.285	2.850.520
Totalen programma na wijziging				
Lasten na wijziging	3.583.710	3.622.808	3.387.848	3.416.395
Baten na wijziging	12.000	12.000	12.000	12.000
Saldo na wijziging	3.571.710	3.610.808	3.375.848	3.404.395

Toelichting op de wijziging.

Voor de toelichting wordt verwezen naar de Voorjaarsnota 2008

Programma	Programma 2. Samenleving met samenhang			
	2008	2009	2010	2011
Financieel overzicht prioriteiten				
Lasten voor wijziging	3.027.765	4.042.300	3.986.500	3.521.500
Baten voor wijziging				
Saldo voor wijziging	3.027.765	4.042.300	3.986.500	3.521.500
Lasten wijziging per prioriteit				
P2.01 Kansen voor jeugd en gezin	244.000	600.000	600.000	600.000
P2.06 Kansen voor Sport: Drenthe profilering als sportprovincie	313.000	313.000	313.000	313.000
P2.07 Versterken culturele infrastructuur Drenthe		356.000	244.000	244.000
P2.09 Behoud en ontwikkelen cultureel erfgoed		150.000		
Baten wijziging per prioriteit				
Lasten na wijziging	3.584.765	5.461.300	5.143.500	4.678.500
Baten na wijziging				
Saldo na wijziging	3.584.765	5.461.300	5.143.500	4.678.500
Financieel overzicht producten				
Lasten voor wijziging	60.562.075	57.229.148	58.230.426	59.253.607
Baten voor wijziging	34.654.733	31.826.809	31.815.935	31.821.578
Saldo voor wijziging	25.907.342	25.402.339	26.414.491	27.432.029
Lasten wijziging per product				
P-2.5 Parels van Drenthe			59.800	245.175
Baten wijziging per product				
Lasten na wijziging	60.562.075	57.229.148	58.290.226	59.498.782
Baten na wijziging	34.654.733	31.826.809	31.815.935	31.821.578
Saldo na wijziging	25.907.342	25.402.339	26.474.291	27.677.204
Totalen programma na wijziging				
Lasten na wijziging	64.146.840	62.690.448	63.433.726	64.177.282
Baten na wijziging	34.654.733	31.826.809	31.815.935	31.821.578
Saldo na wijziging	29.492.107	30.863.639	31.617.791	32.355.704

Toelichting op de wijziging.

Voor de toelichting wordt verwezen naar de Voorjaarsnota 2008

Programma	Programma 5. Leefomgeving			
	2008	2009	2010	2011
Financieel overzicht prioriteiten				
Lasten voor wijziging	6.810.100	3.489.870	3.834.740	4.094.200
Baten voor wijziging				
Saldo voor wijziging	6.810.100	3.489.870	3.834.740	4.094.200
Lasten wijziging per prioriteit				
Aankoop niet duurzame goederen en diensten		173.000	210.000	188.000
P5.16 Inpassing veranderende EU-nationale wetgeving	80.000			
P5.23 Vitaal Platteland			75.000	75.000
Baten wijziging per prioriteit				
Lasten na wijziging	6.890.100	3.662.870	4.119.740	4.357.200
Baten na wijziging				
Saldo na wijziging	6.890.100	3.662.870	4.119.740	4.357.200
Financieel overzicht producten				
Lasten voor wijziging	62.943.515	61.075.641	82.035.713	82.011.819
Baten voor wijziging	50.887.187	49.371.586	70.204.825	70.133.575
Saldo voor wijziging	12.056.328	11.704.055	11.830.888	11.878.244
Lasten wijziging per product				
Baten wijziging per product				
Lasten na wijziging	62.943.515	61.075.641	82.035.713	82.011.819
Baten na wijziging	50.887.187	49.371.586	70.204.825	70.133.575
Saldo na wijziging	12.056.328	11.704.055	11.830.888	11.878.244
Totalen programma na wijziging				
Lasten na wijziging	69.833.615	64.738.511	86.155.453	86.369.019
Baten na wijziging	50.887.187	49.371.586	70.204.825	70.133.575
Saldo na wijziging	18.946.428	15.366.925	15.950.628	16.235.444

Toelichting op de wijziging.

Voor de toelichting wordt verwezen naar de Voorjaarsnota 2008

Programma	Programma 6. Middelen			
	2008	2009	2010	2011
Financieel overzicht prioriteiten				
Lasten voor wijziging	7.620.226	882.750	-350.187	-356.094
Baten voor wijziging				
Saldo voor wijziging	7.620.226	882.750	-350.187	-356.094
Lasten wijziging per prioriteit				
P6.02 Digitalisering				250.000
Baten wijziging per prioriteit				
Lasten na wijziging	7.620.226	882.750	-350.187	-106.094
Baten na wijziging				
Saldo na wijziging	7.620.226	882.750	-350.187	-106.094
Financieel overzicht producten				
Lasten voor wijziging	90.729.195	57.191.365	55.871.021	55.996.873
Baten voor wijziging	190.858.885	125.983.817	132.480.942	145.624.619
Saldo voor wijziging	-100.129.690	-68.792.452	-76.609.921	-89.627.746
Lasten wijziging per product				
P-6.0 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.100.000
P-6.1 Reserve mutaties	9.048.000	6.700.000	6.700.000	6.700.000
Baten wijziging per product				
P-6.0 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000
P-6.1 Reserve mutaties	9.875.000	8.539.000	8.371.800	8.813.175
Lasten na wijziging	104.777.195	68.891.365	67.571.021	67.796.873
Baten na wijziging	205.733.885	139.522.817	145.852.742	159.437.794
Saldo na wijziging	-100.956.690	-70.631.452	-78.281.721	-91.640.921
Totalen programma na wijziging				
Lasten na wijziging	112.397.421	69.774.115	67.220.834	67.690.779
Baten na wijziging	205.733.885	139.522.817	145.852.742	159.437.794
Saldo na wijziging	-93.336.464	-69.748.702	-78.631.908	-91.747.015

Toelichting op de wijziging.

Voor de toelichting wordt verwezen naar de Voorjaarsnota 2008

Voorjaarsnota 2008

provincie **D**renthe

Voorjaarsnota

2008

Gedeputeerde staten van Drenthe
Mei 2008

Colofon

Dit is een uitgave van de provincie Drenthe

Inhoud

Drenthe ligt op koers	4
Financiële samenvatting	6
Financieel perspectief 2008-2011	6
Financiële positie periode 2008-2011	8
Stimuleringsfonds Drentse Projecten 2008 – 2011	8
Toelichting op enkele specifieke onderwerpen	10
Herziening kredieten vanwege marktontwikkelingen	11
Leeswijzer voor de volgende hoofdstukken	12
Programma 1 De provincie dóet er toe!	13
Collegeprogramma 2007-2011	13
Nieuwe beleidsvoornemens	14
Programma 2 Samenleving met samenhang	16
Collegeprogramma 2007-2011	16
Nieuwe beleidsvoornemens	18
Programma 3 Ruimte en bereikbaarheid	22
Collegeprogramma 2007-2011	22
Nieuwe beleidsvoornemens	23
Programma 4 Kennis wérkt	30
Collegeprogramma 2007-2011	30
Nieuwe beleidsvoornemens	30
Programma 5 Leefomgeving	34
Collegeprogramma 2007-2011	34
Nieuwe Beleidsvoornemens	35
Programma 6 Middelen	42
Missie organisatie	42
Voorstel opheffen reserves	43
Voorstel wijziging bepaling artikel 3, lid 3 ASV	43

Drenthe ligt op koers

De vaart zit er goed in. Het afgelopen jaar hebben wij onze ambities uit het collegeprogramma *Kiezen voor de kracht van Drenthe* uitgewerkt. We hebben ervoor gezorgd dat de initiatieven, die we daarin met elkaar afgesproken hebben, gepland en geprogrammeerd werden en dat ze 'in de markt zijn gezet'. Tegelijkertijd hebben we de moties en andere wensen van uw Staten opgepakt. Kortom, we liggen op koers.

De afgelopen maanden hebben we actief de samenwerking gezocht met onze partners in de Drentse samenleving. Met gemeenten, organisaties, instellingen en met de Drentse burgers. We zijn meer in gezamenlijkheid gaan doen. Ons beleid is interactiever geworden, de uitvoering meer oplossingsgericht.

We proberen op eigentijdse manier vorm te geven aan het Drentse naoberschap. We hebben oog voor achterstanden in de provincie en we spelen daar op een betrokken manier op in. De jeugdzorg krijgt een impuls. We stimuleren de sport als maatschappelijk bindmiddel en geven extra aandacht aan de cultuur in al zijn facetten. Gezien de onderwijsachterstanden in Drenthe zullen we extra investeren in onderwijs.

Onze inzet is erop gericht om Drenthe als kenniseconomie neer te zetten. We geven dit vorm in het programma Kennis wérkt. In ons omgevingsbeleid kiezen we voor innovatie. Mede dankzij het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn kunnen we Drenthe op infrastructureel gebied nog beter op de kaart zetten. We pakken onze leefomgeving aan met het programma Klimaat en energie.

De eerste projecten vanuit het Stimuleringsfonds Drentse Projecten zijn inmiddels gehonoreerd. Ze zijn van start gegaan. Van andere projecten is de voorbereiding in volle gang. Onze ambities reiken namelijk verder.

Natuurlijk moeten al deze ambities van de provincie Drenthe gezien worden in het licht van de ontwikkelingen rondom ons. We maken er zo goed mogelijk gebruik van. Denk aan het convenant dat we als Noordelijke overheden met het kabinet sloten over het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. Ter compensatie voor het niet doorgaan van de Zuiderzeelijn krijgt Drenthe grote investeringsprojecten. De spoorlijnen Zwolle-Assen-Groningen en Zwolle-Coevorden-Emmen worden verbeterd. We gaan de gebiedsontwikkeling van Assen-FlorijnAs en Emmen-Centrum ter hand nemen. Belangrijke en omvangrijke projecten die zeker slagen als alle betrokkenen elkaar weten te blijven vinden en bereid zijn in de nabije toekomst fors financieel bij te dragen.

Er is op dit moment een discussie gaande over de plaats en de positie van het middenbestuur. Met andere woorden: over de toekomst van de provincie en het provinciaal bestuur. Aan deze discussie doen wij nationaal en regionaal graag mee. We kijken kritisch naar onze provinciale rollen en taken binnen het Drentse perspectief. Waar we kunnen, zetten we Drenthe positief in het licht van de schijnwerpers: De provincie doet ertoe!

Tegen de achtergrond van deze ontwikkelingen hebben we de afgelopen maanden de uitvoering van onze programma's nog eens getoetst. We zetten niet alleen in op het realiseren van wat we al met elkaar afspraken. We willen ook verder, daarbij was het noodzakelijk om ook keuzes te maken. In deze dynamiek past het niet alleen om ambitie te hebben. Ambities moeten in plannen worden vertaald en de uitvoering moet worden opgepakt.

Deze Voorjaarsnota geeft blijk van die inzet. U zult er nieuwe voorstellen in aantreffen. U vindt er onze plannen in met het Stimuleringsfonds Drentse Projecten. U zult zien hoe we de provinciale financiën nog eens opschudden door kritisch naar onze reserves te kijken.

We zijn druk bezig met de voorbereidingen van onze Oud-voor-nieuw operatie. We gaan oud beleid inleveren om nieuw beleid te kunnen ontwikkelen, met name voor de verder invulling van het collegeprogramma. Uiteraard gebeurt dit ook tegen de achtergrond van de voorstellen van de Commissie Lodders (Commissie decentralisatievoorstellen provincies) om bepaalde taken van het rijk naar de provincies over te hevelen en provinciale taken naar de gemeenten. Uiteraard nemen we hierbij ook de bevindingen van de Statencommissie Rol en taken provincie Drenthe mee nemen. De eerste concrete voorstellen van de Oud-voor-nieuw operatie kunt u bij de behandeling van de Begroting 2009 verwachten.

We liggen op koers. We willen de vaart erin houden en we zullen dan ook niet aarzelen om er een tandje bij te zetten als dat nodig is. Met de Vuelta in het vooruitzicht zeggen we: ¡te deseamos un muy bien viaje! Een hele goede reis voor u allen!

Gedeputeerde Staten van Drenthe

Financiële samenvatting

In dit hoofdstuk schetsen we het financieel perspectief van de provincie Drenthe tijdens deze collegeperiode. Er is aandacht voor de provinciale exploitatie en voor de plannen met het Stimuleringsfonds Drentse Projecten als de twee belangrijkste bronnen voor de financiële dekking van de ambities van de provincie. In dit hoofdstuk vindt u een toelichting op onder andere de werking van het Stimuleringsfonds Drentse Projecten en op de zogeheten kaderstellende uitgangspunten voor de begroting van volgend jaar.

Financieel perspectief 2008-2011

Het startpunt van deze Voorjaarsnota is het financiële perspectief van de periode 2008-2011. Feitelijk gaat het hier om de actuele meerjarige stand van de Begroting 2008 op basis van de eerste Bestuursrapportage 2008 en de ontwikkelingen in de Voorjaarsnota 2008 inzake kapitaallasten Nieuwbouw depot en Drents Museum en exploitatiekosten Revitalisering en digitalisering provinciehuis. U vindt dit perspectief in de tabel weergegeven.

Financieel ruimte Voorjaarsnota 2008	2008	2009	2010	2011
Saldo begroting 2008 - 2011	0	-749	-1.622	-2.627
Saldo ontwikkelingen en effecten Bestuursrapportage	5.795	2.066	1.762	800
Ontwikkelingen effecten te verwerken in Voorjaarsnota				
Kapitaallasten depot en Drents Museum			-60	-246
Exploitatiekosten revitalisering en digitalisering provinciehuis				-350
Saldo ontwikkelingen en effecten Voorjaarsnota	0	0	-60	-596
Ruimte inclusief ontwikkelingen en effecten Bestuursrapportage en Voorjaarsnota	5.795	1.317	80	-2.423

Bedragen x € 1.000,-

De financiële ruimte wordt in de eerste plaats beïnvloed door een aantal acties die samen de kaderstelling voor de begroting vormen:

- het oormerken van het dividend van de aandelen Essent als voeding van het Stimuleringsfonds Drentse Projecten plus voorlopig reserveren van deze middelen voor cofinanciering van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn
- het storten van het extra dividend Essent in het Stimuleringsfonds Drentse Projecten
- het corrigeren van de algemene uitkering uit het Provinciefonds plus het als tegenhanger daarvan begroten van de te leveren bijdrage aan het Coalitieakkoord

Oormerken dividend aandelen Essent

We zijn van plan om het structureel te ontvangen dividend van de Essent-aandelen van de provincie (jaarlijks 6,7 miljoen euro) en het extra te ontvangen dividend van Essent in 2008 (2,3 miljoen euro) in het Stimuleringsfonds Drentse Projecten te storten. We stellen voor om deze middelen voorlopig te reserveren voor de meerjarige verplichtingen in het kader van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. Op deze wijze geven we een eerste belangrijke aanzet tot cofinanciering van de projecten vanuit het Regiospecifiek Pakket.

Inlopen vermogenoverschotten provincies

Als provincies hebben we met het kabinet de afspraak gemaakt dat we gaan bijdragen aan de investeringsagenda van de afspraken in het huidige Coalitieakkoord. Voor Drenthe betekent dit een jaarlijkse bijdrage van 5 miljoen euro voor de jaren 2008-2011. Deze bijdrage was in de Begroting 2008 geraamd in de vorm van een lagere algemene uitkering uit het Provinciefonds. Wij maken de bijdrage voortaan zichtbaar in de begroting als last van 5 miljoen euro plus een met hetzelfde bedrag verhoogde algemene uitkering uit het Provinciefonds.

Personele lasten

De personele wijzigingen vanuit de reorganisatie zijn inmiddels afgerond. We gaan de financiële gevolgen hiervan voor 2008 verwerken in de Tweede Bestuursrapportage 2008. Voor 2009 nemen we ze in de Begroting 2009 mee.

De komende jaren zetten we in op het aansturen van de personele lasten op basis van budgetten. Dit betekent dat formatie (aantal fte's) als zodanig niet langer gezien wordt als een directe zaak van het bestuur. De inzet van de beschikbare middelen voor een bepaalde samenstelling van het ambtelijk apparaat is in onze ogen bij uitstek een onderdeel van het integraal management. Wij willen het management maximale flexibiliteit geven binnen de met de Staten afgesproken budgetten. Zo'n wijze van werken maakt het mogelijk om adequaat op ontwikkelingen in te spelen. Het biedt de mogelijkheid om op output en doelrealisatie te sturen in plaats van sturen op input. Provinciale Staten stellen op deze manier de kaders vast, maar ze laten de concrete bedrijfsvoering van de provincie over aan het management.

Bijgesteld beeld financiële ruimte

De kaderstellende acties leveren een bijgesteld beeld op van de financiële ruimte. Voorgesteld wordt het tekort dat hierna overblijft, te dekken via een onttrekking uit de Reserve Algemene Doeleinden. Dit betekent dat er 24,4 miljoen euro aan deze reserve onttrokken wordt. Hierbij gaat het om 20 miljoen euro vanwege het inlopen van vermogenoverschotten (zie hierboven). U vindt het bijgestelde financieel beeld in de volgende tabel.

	2008	2009	2010	2011	Totaal 2008-2011
Ruimte inclusief ontwikkelingen en effecten (na bestuursrapportage en voorjaarsnota)	5.795	1.317	80	-2.423	4.769
Gevolgen kaderstelling begroting 2009:					0
Dividend Essent naar Stimuleringsfonds	-6.700	-6.700	-6.700	-6.700	-26.800
Extra dividend Essent naar Stimuleringsfonds	-2.348				-2.348
Hogere uitkering provinciefonds	5.000	5.000	5.000	5.000	20.000
Bijdrage inlopen vermogenoverschotten	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-20.000
Saldo kaderstelling	-9.048	-6.700	-6.700	-6.700	-29.148
Ruimte inclusief ontwikkelingen en kaderstelling	-3.253	-5.383	-6.620	-9.123	-24.379
Bijdrage uit Reserve Algemene Doeleinden	3.253	5.383	6.620	9.123	24.379
Saldo	0	0	0	0	0

Bedragen x € 1.000,-

Financiële positie periode 2008-2011

In deze Voorjaarsnota 2008 doen wij uw Staten een aantal beleidsvoorstellen die een uitwerking zijn van ons collegeprogramma 2007-2011 Kiezen voor de kracht van Drenthe.

In de volgende tabel vindt u de beleidsvoorstellen per programma financieel weergegeven.

Claims per programma	2008	2009	2010	2011	Totaal 2008-2011
Saldo na kaderstelling	0	0	0	0	0
Programma 1 De provincie doet er toe	-190	-246	-170	-98	0
Programma 2 Samenleving met samenhang	-557	-1.419	-1.157	-1.157	-4.290
Programma 3 Ruimte en bereikbaarheid	0	0	pm	pm	0
Programma 4 Kennis werkt	0	0	0	0	0
Programma 5 Leefomgeving	-80	-173	-285	-263	-800
Programma 6 Middelen	0	0	0	0	0
Totaal wensen	-827	-1.838	-1.611	-1.517	-5.792
Saldo na honorering wensen	-827	-1.838	-1.611	-1.517	-5.792
Bijdrage uit Reserve Algemene Doeleinden	827	1.838	0	0	2.665
Tekort	0	0	-1.611	-1.517	-3.127

Bedragen x € 1.000,-

Voorgesteld wordt om een bedrag van ruim € 2,6 miljoen te onttrekken uit de Reserve Algemene Doeleinden om een sluitende begroting voor de jaren 2008 en 2009 te realiseren. De jaren 2010 en 2011 dienen als doorkijk in het financieel meerjarenperspectief.

Stimuleringsfonds Drentse Projecten 2008 – 2011

Bij het vaststellen van de Voorjaarsnota 2007 PLUS hebben uw Staten het Stimuleringsfonds Drentse Projecten ingesteld. Het fonds is een reserve voor gebiedsgerichte cofinanciering bij relatief grote projecten waar meer partijen bij betrokken zijn. Er is uitdrukkelijk afgesproken dat het om projecten van substantiële omvang moet gaan.

We zullen uw Staten vooraf informeren over de toedeling van middelen uit het Stimuleringsfonds Drentse Projecten. U heeft hierom bij motie gevraagd in de vergadering van 19 maart jl. Daarbij zullen we aangeven voor welke projecten binnen een jaar opnieuw financiering uit het fonds zal worden gevraagd. Het prioriteren ervan is een zaak van uw Staten. Verderop in deze nota vindt u bij de afzonderlijke programma's de projecten waarvoor we de komende periode met uitgewerkte plannen komen.

De ruimte binnen het Stimuleringsfonds wordt bepaald door een aantal acties. Zo is in de begroting 2008 een dotatie van ruim 4 miljoen euro aan het fonds voorzien. Ook wordt het rekeningresultaat over 2007 aan het fonds toegevoegd.

Eerder in dit hoofdstuk gaven we al aan dat we van plan zijn om dividend van de Essent-aandelen in het Stimuleringsfonds Drentse Projecten te storten en voorlopig te reserveren voor de meerjarige verplichtingen vanuit het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. Voorgesteld wordt verder om het bedrag van de op te heffen reserves waar geen bestemming voor is, aan het Stimuleringsfonds toe te voegen. Verderop in dit hoofdstuk gaan we hier nader op in. Het gaat om een bedrag van 3,1 miljoen euro.

In de tabel vindt u de stand van zaken van het Stimuleringsfonds Drentse Projecten op basis van de tot dusverre genomen en voorgestelde besluiten.

Stimulerings fonds Drentse projecten	2008	2009	2010	2011
Stimulerings fonds Drentse projecten	22.181	22.287	10.828	-4.018
exploitatie 2008	4.063			
vrij besteedbaar resultaat 2007	13.143			
vrij besteedbaar resultaat 2008				
vrij besteedbaar resultaat 2009				
vrij besteedbaar resultaat 2010				
afromen reserves oud voor nieuw		3.138		
extra dividend Essent	2.348			
regulier dividend Essent	6.700	6.700	6.700	6.700
Voorlopige reservering dividend tbv meerjarige RSP verplichtingen	-9.048	-6.700	-6.700	-6.700
aandelen Essent	pm			
Lofar (2007-301)	-2.750			
Kennis werkt (2008-315)	-6.500			
Vrij besteedbaar/tekort	30.137	25.425	10.828	-4.018

Bedragen x € 1.000,-

In onderstaande tabel wordt het verloop van het Stimuleringsfonds voor de komende jaren weergegeven aan de hand van de voorstellen die voor de Voorjaarsnota 2008 zijn ingediend.

	2008	2009	2010	2011
Vrij besteedbaar/tekort	30.137	25.425	10.828	-4.018
Aanvragen 2008				
Projecten met een harde verplichting				
Krediet Cultureel kwartier Assen	-2.400			
Overige projecten				
Drents plan onderwijs kansen stimuleringsfonds	-200	-500	-500	-500
Start La Vuelta a Espana in Drenthe 2009	-250	-350		
Landbouw structuurversterking		-1.700	-1.700	-1.700
Toerisme structuurversterking		-180	-180	-180
Kennis werkt	-3.000	-4.000	-4.500	-5.000
Programma klimaat en energie	-2.000	-6.700	-6.800	-7.100
Publiek private samenwerking Amerdiep gebied		-1.167	-1.167	-1.167
Meppelderiep schutsluis bij Zwartsluis*			pm	
* Onderwerp van onderhandeling Rijk, prov. Overijssel, gem. Meppel				
Totaal aanvragen	-7.850	-14.597	-14.847	-15.647
Saldo na honorering aanvragen	22.287	10.828	-4.018	-19.665

Bedragen x € 1.000,-

Op dit moment is voor 52,9 miljoen euro aan projecten ambtelijk aangemerkt als te financieren uit het Stimuleringsfonds voor de periode 2008-2011. Als besloten wordt dat alles op de lijst onverkort doorgaat, zal in 2012 een tekort van 19,7 miljoen euro zijn ontstaan.

Het adagium 'Eerst plannen, dan geld' komt met name door het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn in een ander daglicht te staan. Uw Staten hebben bij motie te kennen gegeven dat u te allen tijde een integrale afweging wilt kunnen maken, ook voor bestedingen uit het Stimuleringsfonds. Omdat het RSP-pakket tot 2020 loopt en alle andere projecten nog tijdens de huidige collegeperiode aan de Staten zullen worden voorgelegd, zal er steeds een integrale afweging gemaakt gaan worden. Hierbij zal op hoofdlijnen inzage worden gegeven in de gevraagde bijdragen en de dekking ervan. Zoals eerder aangegeven stellen we voor om het Essent-dividend voorlopig te reserveren ten behoeve van meerjarige RSP-verplichtingen.

Toelichting op enkele specifieke onderwerpen

Omgaan met reserves

Zoals we in de Voorjaarsnota PLUS 2007 aankondigden, komen we in deze Voorjaarsnota met voorstellen over de wijze waarop er in de toekomst met reserves omgegaan kan worden. Aanleidingen hiervoor zijn het rapport van de Onderzoekscommissie Reserves en Voorzieningen in 2006 en de minder behoudende financiële koers die met de Voorjaarsnota 2007 PLUS is ingezet.

Om de ambities van de provincie te realiseren is het van belang dat de provinciale middelen zo scherp mogelijk ingezet worden. Zo'n financiële koers houdt in dat er meer risico's genomen worden dan vroeger. Het egaliseren van uitgaven via reserves past daar niet langer bij. Daarnaast zijn er specifieke voordelen aan verbonden. We noemen drie belangrijke voordelen.

- Door het niet egaliseren van kosten ontstaat er meer inzicht in de kostenstructuur en meer transparantie.
- Niet egaliseren zorgt voor een stimulans om scherper te sturen in de planning & control cyclus. Middelen worden immers niet langer 'automatisch' via reserves beschikbaar gesteld. Het prikkelt om de te verwachten kosten en opbrengsten nog scherper te begroten.
- 'Stille' financiële ruimte wordt voortaan beter benut dankzij een integrale afweging. In het huidige systeem worden middelen aan programmaonderdelen toebedeeld. Door de mutaties met reserves blijven de middelen in feite automatisch aan een bepaald programma toebedeeld waardoor integrale afweging wordt bemoeilijkt.

In deze Voorjaarsnota worden bij de afzonderlijke programma's voorstellen gedaan met betrekking tot de reserves. Ons uitgangspunt is steeds: Geen reserves, tenzij er een goede reden is om een bepaalde reserve te handhaven. Denk hier bijvoorbeeld aan een wettelijke verplichting. Van de reserves die gehandhaafd blijven wordt jaarlijks beoordeeld of deze de juiste hoogte hebben. Met het opheffen van de reserves die daarvoor in aanmerking komen, kan een bedrag van 3,1 miljoen euro ingezet worden voor nieuw beleid.

Oud-voor-nieuw operatie

In de Voorjaarsnota 2007 PLUS en in de Begroting 2008 is een operatie aangekondigd om het bestaande beleid af te zetten tegen de ambities van het collegeprogramma en waar mogelijk oud beleid in te leveren voor nieuw beleid. We hebben de Staten destijds toegezegd om de resultaten van deze Oud-voor-nieuw operatie in de Voorjaarsnota 2008 te presenteren.

Aanleiding tot deze discussie was de constatering dat op de lange termijn de kosten van de uitwerking van het Collegeprogramma niet gedekt waren als alle prioriteiten zouden worden gehandhaafd. De nieuwe ambities maken het onvermijdelijk dat daarvoor middelen vrijgemaakt moeten worden.

De voorstellen worden verder uitgewerkt voor de Begroting 2009 en kunnen dus dit najaar door uw Staten behandeld worden.

Naast het vrijmaken van financiële middelen is de Oud-voor-nieuw operatie ook gestart om de vraag 'Doet de provincie Drenthe de goede dingen?' beantwoord te krijgen. Zo'n discussie zullen we moeten voeren in samenhang met bijvoorbeeld de takendiscussie in Provinciale Staten en onze discussie als provincies met het rijk over de adviezen van de VNG en van de Commissie Ladders. Denk in dit verband ook aan komende herziening van de algemene uitkering uit het Provinciefonds.

Gezien de stand van zaken bij deze verschillende ontwikkelingen ligt het op dit moment nog niet voor de hand om op dit moment met uitgebreide bespiegelingen te komen. Voor zover er op korte termijn concrete resultaten gerealiseerd worden, zullen we ze aan de orde stellen in de Begroting 2009. Voor het overige zal de discussie voortgezet kunnen worden als onderdeel van de kaderstelling bij de Voorjaarsnota 2009.

Herziening kredieten vanwege marktontwikkelingen

Bij de eerste raming voor de kredieten voor de revitalisering van het provinciehuis, de nieuwbouw van een depot voor het Drents Museum en de uitbreiding van het Drents Museum zijn in 2006 inschattingen gemaakt van de ontwikkelingen op de bouwmarkt. Wij zijn van oordeel deze kredieten moeten worden aangepast aan de meest recente prognoses rond inflatie en marktontwikkelingen. Het niet aanpassen van budgetten heeft tot gevolg dat doelstellingen niet kunnen worden gerealiseerd. Over de te hanteren prijs- en indexcijfers hebben we advies ingewonnen bij twee gerenommeerde bureaus.

Bij het herzien van de kredieten spelen verder de volgende aspecten een rol:

- Ten aanzien van de revitalisering provinciehuis, de nieuwbouw van het depot en de uitbreiding van het Drents Museum is sprake van hogere prijsstijgingen in de bouwkosten dan in 2006 in de ramingen voorzien was.
- Bij de herijking van het projectdossier van het Provinciehuis bleek een aantal budgetten anders ingeschat, dan wel niet opgenomen. Het betreft de onderdelen sloopwerk, brandwerende zaken en armaturen en de ruwbouw van de statengang. Het totaal aan extra kosten bedraagt € 468.500.
- Zoals in Statenstuk 2006-246 aangegeven worden enkele onderdelen bekostigd vanuit het Meerjarenonderhoudsplan. Dit heeft al een indexeringscompensatie en hiervoor zijn dan ook geen extra gelden nodig.

De beschikbare gestelde investeringskredieten moeten als volgt worden verhoogd:

- Revitalisering provinciehuis € 2.600.000
- Nieuwbouw Depot Drents Museum € 917.000
- Uitbreiding Drents Museum € 2.661.000

De extra lasten bestaan uit extra kapitaallasten en hogere exploitatielasten. De hoogte van de kapitaallasten is afhankelijk van de afschrijvingstermijn. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn conform de hierover opgestelde statenstukken:

- extra kapitaallasten Revitalisering provinciehuis € 290.333 (structureel vanaf 2012)
- extra kapitaallasten Nieuwbouw Depot Drents Museum € 59.800 (structureel vanaf 2010)
- extra kapitaallasten Uitbreiding Drents Museum € 186.200 (structureel vanaf 2011)
- extra exploitatielasten Tijdelijke huisvesting provinciehuis € 100.000 (eenmalig in 2011)
- extra exploitatielasten Digitalisering € 250.000 (eenmalig in 2011)

De financiële vertaling van deze extra lasten is verwerkt in de ontwikkelingen en effecten van de Voorjaarsnota.

Kapitaallasten van een klimaatbestendig provinciehuis

Een van de doelstellingen van het collegeprogramma is een reductie van de kooldioxide-uitstoot in 2020 met 30 procent ten opzichte van 2000. Dit is ambitieus, maar in onze ogen zeker haalbaar. Voor het realiseren van zo'n doelstelling zijn we sterk afhankelijk van externe partners. Als provincie hebben we een regierol bij het ontwikkelen van innovatieve projecten. We zijn van mening dat het voor een geloofwaardig en succesvol energiebeleid essentieel is om zelf het goede voorbeeld te geven en zo een bron van inspiratie te zijn voor onze partners en onze medewerkers.

Wij zetten dan ook in op een revitalisering van het provinciehuis tot een zeer energiezuinig gebouw met een hoge mate van kooldioxide-beperking. Door als voorbeeld te dienen draagt de revitalisering van het provinciehuis indirect bij aan het halen van onze milieudoelstellingen. We willen dit bereiken door een integraal concept. We gaan gebruikmaken van optimalisering van de gebouwisolatie, een laagtemperatuursysteem, warmteopwekking (in de toekomst geothermie), warmteretourwinning, zonne-energie en een energiezuinig verlichtingssysteem. Met dit concept streven wij onder andere naar een 'aardgasloos provinciehuis'.

De investering in een klimaatneutraal provinciehuis bedraagt 4,3 miljoen euro. Vanaf 2012 worden de kapitaallasten hiervan doorberekend, met ingang van 2012 worden de kapitaallasten in de meerjarenbegroting als last meegenomen. De toekomstige besparingen op energiekosten zullen geoordeeld worden om de kapitaallasten te dekken.

Leeswijzer voor de volgende hoofdstukken

in de volgende hoofdstukken van deze Voorjaarsnota komen de vijf programma's van het collegeprogramma aan de orde plus een middelenhoofdstuk waarin de organisatie van het provinciehuis centraal staat.

De hoofdstukken zijn steeds op dezelfde manier opgebouwd. Ze beginnen met een kort statement over de missie uit ons collegeprogramma 'Kiezen voor de kracht van Drenthe'.

Daarna vindt u een inleiding waarin we belangrijkste ontwikkelingen en resultaten aanstippen en waarin we aangeven waarom we onze keuzes in een bepaalde richting maken. Uiteraard wordt de hoofdmoot van elk hoofdstuk gevormd door nieuwe beleidsvoornemens. We relateren deze steeds nadrukkelijk aan de bestaande prioriteiten van uw Staten.

Aan het eind van elk hoofdstuk vindt u een financieel overzicht plus voorstellen over de reserves. Een van onze opdrachten bij deze Voorjaarsnota was - zoals eerder in dit hoofdstuk geschetst - om aan te geven hoe we in de toekomst met de reserves moeten omgaan.

Programma 1

De provincie dóet er toe!

Collegeprogramma 2007-2011

Onze ambitie is de provincie te laten léven door actief te zijn als stimulator, initiatiefnemer en regisseur. Voorop staat een heldere en duidelijke communicatie. Digitale ontsluiting van informatie speelt een belangrijke rol. De dienstverlening aan inwoners, bedrijven, organisaties en medeoverheden wordt verbeterd. Zij worden interactief betrokken bij de opstelling en uitvoering van provinciaal beleid. Samenwerking met gemeenten, waterschappen en buurprovincies is van belang. Drenthe wordt sterker gepositioneerd op nationaal en internationaal niveau. De lobby richting Den Haag en Brussel krijgt meer aandacht. Bij de profilering van Drenthe staan de eigen kernwaarden centraal. Actief wordt ingespeeld op belangrijke (inter)nationale trends als klimaatverandering, duurzame energievoorziening, internationalisering en demografische veranderingen. Gebiedsgerichte aanpak krijgt meer gestalte.

Vernieuwen 'alledaagse democratie'

De provincie Drenthe wil zich profileren als een krachtig middenbestuur. Een bestuur dat actief betrokken is bij wat er onder de mensen in Drenthe leeft. Door burgers en politiek beter tot elkaar te brengen laten we de waarde van de provincie zien. Om dicht bij haar omgeving te staan zoekt de provincie actief naar manieren om de 'alledaagse democratie' te vernieuwen en om dit vorm te geven in haar rol en beleid.

Interactief werken zal meer en meer vorm krijgen in de organisatie. Steeds vaker zal er een rol zijn voor externe doelgroepen als coproducenten bij beleidsvorming. Ook proactief en duidelijk communiceren en informeren dragen bij aan korte lijnen tussen samenleving en overheid.

Nauwere contacten

De provincie speelt een actieve rol bij het intensiever maken van de samenwerking met bestaande en nieuwe partners. Zo hebben we met de Vereniging Drentse Gemeenten afspraken gemaakt om tot gezamenlijke agendavorming te komen en om onze informatie zo goed mogelijk uit te wisselen. Ook het gebiedsgericht werken draagt bij aan de verbetering van de samenwerking met partners. Verder werken wij waar mogelijk aan strategische ontwikkelingsagenda's met bestuurlijke partners.

Dienstverlenende bestuurslaag

Een duidelijk gezicht naar buiten versterkt de rol van de provincie als dienstverlenende en naar buiten gerichte bestuurslaag. Bij een actieve overheid horen actieve profilering en dienstverlening. In ons wervings- en advertentiebeleid is dat al te zien. Om de provincie beter te profileren hebben we onze huisstijl versterkt en onderzoeken we specifieke voorlichtingsuitingen om de provincie beter voor het voetlicht te krijgen. In dit kader is onlangs www.drenthe.nl gemoderniseerd. Dit jaar nog zullen de belangrijkste formulieren via de site digitaal beschikbaar zijn.

Zoeken naar maatwerk

Telkens is er maatwerk nodig om van geval tot geval de juiste vorm te vinden voor het vernieuwen van de 'alledaagse democratie'. Dit maakt het programma De provincie dóet er toe! anders dan de rest van het collegeprogramma. Verder zal er een sterker accent komen te liggen op de digitale mogelijkheden om de samenleving te informeren en bij de besluitvorming te betrekken.

Recente ontwikkelingen bevestigen onze aanpak. Een voorbeeld is het rapport van de Commissie Ladders over het herijken van de rol en de positie van de provincie en de wijze waarop provincies hun taken uitvoeren.

Nieuwe beleidsvoornemens

Intensivering prioriteiten 1.3, 1.4 en 1.5

Meer betrokkenheid en een duidelijker profiel

Als organisatie willen we burgers, organisaties en medeoverheden in een zo vroeg mogelijk stadium bij de voorbereiding en uitvoering van onze beleidsprocessen betrekken. We willen daarom een intensivering van het beleid om externe doelgroepen bij het provinciaal beleid te betrekken.

De provincie Drenthe wil een overheidslaag met een duidelijk profiel zijn. We hechten aan samenwerking met de betrokken doelgroepen en in het delen van de kennis met hen. De provinciale organisatie moet daarop zijn toegerust en moet ook digitaal up-to-date zijn. In ons collegeprogramma hebben wij aangegeven dat wij ons op Europees niveau sterker willen positioneren. Wij hebben dit uitgewerkt in een operationele agenda Europastrategie Drenthe. Wij concentreren ons op de concrete uitdagingen die wij voor de komende jaren verwachten. Aan de hand van deze agenda zoeken wij steun voor onze ambitie om de plaats van Drenthe in Europa te versterken. Voor de uitvoering van de nota begroten wij € 50.000 per jaar gedurende drie jaar.

Ook hier stellen we een intensivering van de prioriteiten voor.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
Intensivering prioriteit 1.3: Vergroten betrokkenheid externe doelgroepen bij provinciaal beleid.	Meer draagvlak voor beleid door een beter toegeruste ambtelijke organisatie en eerder en effectiever betrekken van doelgroepen bij beleid. In samenwerking met SNN en IPO meer invloed op de Europese beleidskoers en op de inzet van de Europese middelen.	Opbouw van een kennisnetwerk en ontwikkelen instrumenten en een trainingsprogramma gericht op het vergroten van kennis en ervaring rond interactieve beleidsvorming. Lobbywerkzaamheden in Brussel en op de NOA, verbetering Interregionale en grensoverschrijdende samenwerking, goed gebruik van de Europese Fondsen.
Intensivering prioriteit 1.4: Verbetering communicatie van de provincie Drenthe richting externe doelgroepen.	Een duidelijker gezicht van de provincie Drenthe met een goede beeldvorming over de taken.	Zichtbaar maken van de positie van de provincie als middenbestuur. Ontwikkelen en uitvoering van een programma en een open en pro-actief communicatiebeleid.
Intensivering prioriteit 1.5: Digitale ontsluiting informatie richting externe doelgroepen.	Actuele beleid- en productinhoud digitaal beschikbaar.	Trainingen gericht op digitaal beschikbaar maken en houden van informatie.

Financieel overzicht

Programma 1 De provincie doet er toe	2008	2009	2010	2011
Intensivering bestaande prioriteit				
1.3 Grotere betrokkenheid burgers en organisaties bij provinciaal beleid	-190	-134	-95	-23
1.4 Verbetering communicatie provincie Drenthe		-75	-75	-75
1.5 Digitale ontsluiting informatie: project Burger en provincie		-38		
Totaal programma 1	-190	-246	-170	-98

Bedragen x € 1.000,-

Programma 2

Samenleving met samenhang

Collegeprogramma 2007-2011

In de Drentse samenleving is plaats voor iedereen, van jong tot oud. Met alle mogelijkheden en voorzieningen om te leren genieten van cultuur, om te kunnen bewegen en om (verzorgd) oud te worden. Een samenleving gericht op het beginsel van het Drentse naoberschap, met waar nodig de helpende hand voor de zwakkere en extra aandacht voor zorg aan jongeren en ouderen. Een samenleving waarin welzijn hoog in het vaandel staat en waarbij niemand aan de kant staat. Een samenleving waarin cultuur naast (ver)bindende factor ook bijdraagt aan educatie, sociale cohesie en aan (versterking) van de Drentse identiteit. Waarin de rijkgeschakeerde culturele voorzieningen en de uitgebreide culturele infrastructuur worden ingezet als magneet voor de economie. Om een samenleving met samenhang te realiseren zetten wij de komende periode in op de sociale en culturele impuls. De impuls beslaat het hele werkveld Welzijn en Cultuur. Op een aantal terreinen hebben wij wettelijke taken. Deze worden optimaal uitgevoerd. Daarnaast vervullen wij een actieve rol op het sociale en culturele terrein. De voorgestelde intensiveringen worden gezien als een totaalpakket. Over de concrete invulling worden met gemeenten en maatschappelijke organisaties afspraken gemaakt.

Beleidsimpulsen

Om meer samenhang in de samenleving te realiseren zetten we de komende jaren in op een selectieve intensivering van beleidsimpulsen uit de Voorjaarsnota 2007 PLUS. Deze komen aan de orde in de Sociale Agenda 2009-2012 en Culturele/Museale Agenda 2009-2012. Op dit moment zijn we voor beide beleidsvelden bezig met een afstemming met de Drentse gemeenten en de betrokken instellingen en organisaties.

We gebruiken hier de strategie uit het programma De provincie dóet er toe! van ons collegeprogramma. Bij het ontwikkelen van nieuwe beleidskaders willen we de betrokkenen niet op voorhand confronteren met op het provinciehuis uitgewerkt beleid. We geven beleidskaders aan en vervolgens ontwikkelen we deze met de betrokken partijen tot speerpunten.

Sociale en culturele allianties

De nieuwe Sociale Agenda en Culturele/Museale Agenda zijn ontwikkelinstrumenten. We gaan hierover sociale en culturele allianties met afspraken over rolverdeling, taakafbakening en beleidsdoelen met rijk, gemeenten en instellingen. We maken afspraken over inhoudelijke ambities, over een taakverdeling en de financiële inzet. De sociale en culturele allianties moeten een sterk gezamenlijk sociaal en cultureel beleid in Drenthe opleveren.

In Drenthe maken we als provincie bij het uitvoeren van onze beleidskaders gebruik van steuninstellingen en steunorganisaties. Deze zijn voor hun werk meestal afhankelijk van provinciale subsidie. We zijn met hen in gesprek om hun bijdrage aan de Sociale Agenda en de Culturele/Museale Agenda te concretiseren.

Strategische visie

De nieuwe Sociale Agenda en Culturele/Museale Agenda vormen de basis voor het beleid in de periode 2009-2012. We zullen er onze visie in weergeven hoe wij steuninstellingen met behulp van subsidies uitvoering aan dit beleid willen laten geven. Medio 2008 hopen we uw Staten onze strategische visie op het sociale en culturele/museale beleid in Drenthe ter vaststelling te kunnen aanbieden. Bij het opstellen van de agenda's beogen we cofinanciering van rijk en EU beschikbaar te krijgen op basis van gedeelde inhoudelijke doelen. Zo wordt in SNN-verband via de

Kennisinvesteringsagenda met het rijk onderhandeld over extra financiële middelen voor het onderwijskansenbeleid. Via het Noordelijk Convenant Cultuur wordt (financieel) aandacht gevraagd voor de culturele ambities van onze provincie.

Sociale Agenda

Binnen het sociale beleid heeft de provincie alleen op het gebied van de jeugdzorg en de ambulancevoorziening een duidelijk herkenbare wettelijke regiefunctie. Het provinciale sociale beleid is verder meestal aanvullend op het gemeentelijke beleid. Als provincie leggen we het accent vooral op achterstanden en op die punten waar gemeenten de provincie om ondersteuning vragen.

We kiezen voor een gerichte impuls op de volgende kernthema's:

- *Mijn jeugd* Jeugdzorg (kerntaak) De provincie kiest voor een extra inzet om de instroom van jeugdigen in de geïndiceerde jeugdzorg te voorkomen. Op deze manier leveren we een bijdrage aan het veilig opgroeien van jeugdigen. Samen met de gemeenten werken we aan de nieuwe Centra voor Jeugd en Gezin. Ook zetten we ons in voor een sterke ketensamenwerking. Ketensamenwerking is er ook met het onderwijs. De ambitie is hier dat de jeugdzorg binnen elke onderwijsinstelling of onderwijsnetwerk herkenbaar aanwezig is.
- *Mijn ontwikkeling* De provincie richt zich op het scheppen van onderwijskansen. Alle leerlingen moeten een startkwalificatie kunnen behalen. Samen met de betrokken partijen werken we aan een betere doorstroom vanuit het onderwijs naar de arbeidsmarkt.
- *Mijn beweging* De provincie wil een actievere rol spelen bij de breedtesport en bij topsport-evenementen. Provinciale Staten hebben ons gevraagd om elke euro voor topsport dubbel in de breedtesport te investeren.
- *Mijn Dag* Drenthe loopt voorop in het tijdenbeleid ('7 tot 7'). Ze is door het rijk als koploper benoemd. Onze inzet was Drenthe als unieke woonprovincie te versterken met uitgekiend tijdenbeleid. Dit beleid zetten we krachtig voort.
- *Mijn omgeving* Naar aanleiding van onder andere het rapport van de Commissie Ladders zijn we met de gemeenten in gesprek welke taken we als provincie in het kader van het thema Mijn omgeving samen gaan uitvoeren.

Culturele/Museale Agenda

De komende jaren zal cultuur een grote uitdaging voor de provincie zijn. Het advies van de commissie Ladders benadrukt cultuur als domein voor de provincie. Samen met de gemeenten en de betrokken instellingen gaat Drenthe voor de jaren 2009 tot 2012 een culturele en museale ontwikkelagenda opstellen. De afspraken willen we vastleggen in culturele allianties. Speerpunt bij het opstellen van de agenda wordt het om het provinciale cultuurbeleid met het lokale beleid te verbinden. De provincie kan over gemeentegrenzen heen kijken. Bovendien heeft de provincie een aantal wettelijke en gedelegeerde taken. Beide factoren maken de provincie tot een belangrijke partner voor het bevorderen van kwaliteit, het stimuleren van vernieuwingen en de instandhouding van een goede provinciale infrastructuur in de culturele sector.

Inhoudelijk willen we de komende jaren zoveel mogelijk aansluiten bij de beleidsdoelen van de nota De kunst van het combineren. In de meerjarenbegroting is hier al rekening mee gehouden. Vorig jaar is via de Voorjaarsnota 2007 PLUS middelen gereserveerd voor nieuwe prioriteiten in het Drentse cultuurbeleid, voor versterken culturele infrastructuur, vergroten cultuurparticipatie, behoud en ontwikkelen cultureel erfgoed en het vormgeven van beeldkwaliteit in openbare ruimte.

We kiezen voor een gerichte intensivering op het kernthema Culturele infrastructuur van Drenthe. De provincie wil extra inzetten om de wisselwerking tussen cultuur en economie te versterken via het nieuwe stimuleringsprogramma Cultuur als Magneet. Festivals en fysiek

cultureel erfgoed worden ingezet zowel voor de eigen inwoners als toeristische trekpleisters (zie de programma's Kennis werkt en Ruimte en bereikbaarheid).

Nieuwe beleidsvoornemens

Intensivering prioriteit 2.1 Kansen voor jeugd en gezin

Ontwikkelen programma Triple-P

We willen jeugdigen en hun opvoeders in Drenthe ondersteunen bij beginnende en meer ernstige problematiek op het gebied van opvoeding en opgroeien. Er moet een nauwe samenwerking zijn tussen het gemeentelijk jeugdbeleid en de provinciale, intersectorale jeugdzorg met één gezamenlijke aanpak. We gaan het programma Triple-P breed ontwikkelen en implementeren. Een en ander is uitgewerkt in het Provinciale Plan Triple-P. Doel ervan is psychosociale problematiek bij kinderen te voorkomen. Triple-P kan worden ingezet in de Centra voor Jeugd en Gezin en het onderwijs en binnen het geïndiceerde jeugdzorgaanbod.

Intensivering prioriteit 2.1 Kansen voor jeugd en gezin

Investeren in veiligheid met Signs of Safety

Veiligheid voor kinderen wordt de komende jaren het centrale thema. Het is noodzakelijk gebaande paden te verlaten en voor nieuwe wegen te kiezen. Zo willen we ervoor waken dat Jeugdzorg Drenthe naar aanleiding van dramatische incidenten elders verleid wordt om risicomijdend gedrag te gaan vertonen. Zulk gedrag zal leiden tot te vroege en een groeiend aantal uithuisplaatsingen, terwijl een uithuisplaatsing van kinderen het uiterste middel moet zijn om de veiligheid van kinderen te waarborgen. Om in risicogezinnen onveiligheid doeltreffend om te buigen naar nieuwe veiligheid hebben we in op de methodiek van Signs of Safety. In 2007 is Bureau Jeugdzorg Drenthe gestart met het opleiden en trainen van medewerkers van de methodiek. Nu begint het stadium van verdieping, verbreding en verankering van Signs of Safety in de uitvoeringspraktijk.

Intensivering prioriteit 2.2 Kansen voor onderwijs

Kwaliteitsslag onderwijs Drenthe (Stimuleringsfonds Drentse Projecten)

Ons onderwijsbeleid wil maximale kansen voor alle kinderen in Drenthe. Gezien de onderwijsachterstanden in Drenthe zullen we langdurig en fors in het onderwijs moeten investeren. Er is tijd nodig om onderwijsverbeteringen goed op de rails te krijgen en resultaten op leerlingenniveau zichtbaar te maken. De ervaring leert dat een periode van vier jaar te kort is om duurzame veranderingen te bereiken. Een tijdpad van ongeveer tien jaar ligt dan meer voor de hand. De inzet van de provincie op het terrein van onderwijskwaliteit heeft budgettaire consequenties, omdat het een structureel budget voor langere tijd vraagt. Het Onderwijskansenplan Drenthe 2008-2011, dat we dit jaar nog uw Staten willen voorleggen, moet voor heel Drenthe resultaten opleveren. De focus en middelen zullen in eerste instantie gericht zijn op de regio's Zuidoost-Drenthe/Veenkoloniën en Zuidwest-Drenthe. De ervaringen daar kunnen in een later stadium naar de andere regio's worden overgebracht. Het Onderwijskansenplan Drenthe zal met cofinanciering vanuit rijk, gemeenten en onderwijsinstellingen worden uitgevoerd. Daarover zijn inmiddels substantiële toezeggingen gedaan en afspraken gemaakt.

Intensivering prioriteit 2.6 Kansen voor sport

Drenthe profileren als sportprovincie

De komende periode willen we ons richten op Drenthe als sportprovincie. Dat doen we door in te zetten op topsportevenementen én op de breedtesport. De start van de Vuelta, ofwel de Ronde van Spanje wordt hét topsport evenement van 2009 in Drenthe. De komst van de Vuelta draagt bij aan de profilering van Drenthe en het heeft een positief economisch-toeristisch effect. Daarom willen we in het randprogramma van de Vuelta nadrukkelijk aandacht besteden aan breedtesport, cultuur en recreatie.

Jaarlijks willen we een topsportevenement blijven organiseren. Daarnaast gaan we de breedtesport versterken. De provincie werkt hier - onder andere door de vorming van sociale allianties - nauw samen met gemeenten, georganiseerde sportorganisaties en de Hogeschool Drenthe. We generen kansen voor breedtesport en sportstimulering. Dit doen we door vooral in te zetten op sportstimuleringsprojecten voor jongeren. We willen een stevige impuls aan de sportdeelname geven. Een bijkomend positief effect is het stimuleren van het vrijwilligerswerk.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
2.2 Kansen voor onderwijs: Kwaliteitsslag basisonderwijs Drenthe	Het onderwijsniveau in Drenthe is over 10 jaar minstens op het landelijk niveau	Onderwijskansenplan Drenthe 2008-2011
2.6 Kansen voor Sport: Drenthe profileren als sportprovincie	Start Vuelta in Drenthe in 2009 Bevordering breedtesport. 90% procent van de jongeren tussen 6 en 19 jaar moet aan sportbeoefening doen (SCP 2003)	Realiseren van verwerving en komst van de Vuelta naar Nederland Investeren in professionalisering van sportverenigingen door gericht beleid Opstarten provinciebreed sportstimuleringsproject in samenspraak met Drentse scholieren, scholen en gemeenten

Intensivering prioriteit 2.7 Versterken culturele infrastructuur Drenthe

Cultureel Kwartier Assen (Stimuleringsfonds Drentse Projecten)

In het Cultureel Kwartier in Assen komen functies en diensten die samen een extra impuls aan de culturele infrastructuur van Drenthe zullen geven. Als het complex naar verwachting in 2011 gereed zal zijn, zullen er ook de provinciale steunfuncties Biblionet Drenthe en CBK Drenthe zijn gehuisvest:

- De vestiging van Biblionet in het Cultureel Kwartier heeft als extra voordeel dat de problemen rondom de verouderde huisvesting aan de Brunelstraat worden opgelost.
- De vestiging van het CBK met tegelijkertijd realisatie van een Cultuurportaal en Kunsthal geeft een forse impuls aan de kwaliteit, uitstraling en bereik van de (Drentse) beeldende kunst.

Concentratie van culturele activiteiten biedt kansen voor synergie, het dient een stedelijk en provinciaal belang en draagt bij aan de ontwikkeling van het centrum en de positie van Assen. Wij stellen voor om hiervoor een eenmalige bijdrage uit het Stimuleringsfonds Drentse Projecten te verstrekken.

Intensivering prioriteit 2.7 Versterken culturele infrastructuur Drenthe

Cultuur als magneet

Door in te zetten op een wisselwerking tussen cultuur en economie krijg je een succesvollere kenniseconomie. Ook ontstaat er een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor (artistiek) talent, particulieren en bedrijven. De sector cultuur kan op deze manier een substantiële bijdrage leveren aan de bedrijvigheid, de werkgelegenheid, het toerisme en de versterking van het vestigingsklimaat in Drenthe. We gaan een investeringsprogramma opzetten voor initiatieven op het snijvlak van cultuur en economie. Het gaat Cultuur als magneet heten. Het zal nadrukkelijk in de onderhandelingen met het rijk worden ingebracht in het kader van het Noordelijk Convenant Cultuur.

Verder gaan we uitdrukkelijk het toeristische belang van festivals en fysiek cultureel erfgoed benadrukken door dit specifiek onder de aandacht te brengen van de Drentse burgers en de toeristen.

Intensivering prioriteit 2.9 Behoud en ontwikkelen cultureel erfgoed

Uitbreiding Noordelijk Archeologisch Depot Nuis

Het Noordelijk Archeologisch Depot bij het Groninger dorp Nuis heeft twee loodsen in gebruik. Om het complex in de toekomst te kunnen blijven laten functioneren als interprovinciaal depot is uitbreiding wenselijk. Temeer daar er onvoldoende ruimte is voor zogeheten klimaatkamers die bestemd zijn voor opslag van vergankelijk materiaal en als archiefruimte voor tekeningen. De drie noordelijke provincies hebben uitgesproken een derde loods te willen aankopen.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
2.9 Cultureel erfgoed	Uitbreiding Noordelijk Archeologisch Depot Nuis	Aanschaf derde loods

Financieel overzicht

Programma 2 Samenleving met samenhang	2008	2009	2010	2011
Intensivering bestaande prioriteit				
2.1 Kansen voor jeugd en gezin				
Ontwikkelen programma Triple P en investeren in veiligheid met Signs of Safety	-244	-600	-600	-600
2.2 Kansen voor onderwijs *				
Kwaliteitsslag onderwijs Drenthe *	-200	-500	-500	-500
2.6 Kansen voor sport				
Start La Vuelta a Espana in Drenthe 2009*	-250	-350		
Extra inzet breedtesport in relatie tot topsportevenementen	-313	-313	-313	-313
2.7 Versterken culturele infrastructuur Drenthe				
Cultureel kwartier Assen *				-2.400
Cultuur als magneet		-356	-244	-244
2.9 Behoud en ontwikkelen cultureel erfgoed				
Noordelijk Archeologisch Depot Nuis		-150		
Totaal programma 2 exclusief gevraagde bijdrage stimuleringsfonds	-557	-1.419	-1.157	-1.157
* gevraagd uit Stimuleringsfonds	-450	-850	-500	-2.900

Bedragen x € 1.000,-

Voorstel opheffen reserves

Reserve Sociale en culturele ontwikkeling We stellen voor de Reserve Sociale en culturele ontwikkeling op te heffen. Het eventuele restant van de reserve wordt toegevoegd aan het Stimuleringsfonds Drentse Projecten.

Programma 3

Ruimte en bereikbaarheid

Collegeprogramma 2007-2011

Wijzigingen in de wetgeving op het gebied van de ruimtelijke ordening leiden tot nieuwe bestuurlijke verhoudingen. Wij zullen deze de komende jaren in overleg met de medeoverheden vormgeven in het proces van de provinciale structuurvisie. Deze visie met de planhorizon 2020 biedt de gelegenheid het provinciaal beleid op een aantal belangrijke thema's te actualiseren. Het wonen, werken en recreëren in een cultuurhistorisch en landschappelijk unieke omgeving is een belangrijke kernwaarde van Drenthe. Bescherming en verdere ontwikkeling ervan vereisen een samenhangende scherpere ruimtelijke en economische profilering van het Drents plateau, de steden en de 'schil' van Drenthe. Verdere 'verrommeling' van het landschap wordt met kracht tegengegaan. Klimaatontwikkeling en ruimtegebruik worden beter op elkaar afgestemd. Duurzaam wonen en het toepassen van energiebesparing en nieuwe energiealternatieven worden gestimuleerd. De steden worden ontwikkeld vanuit hun specifieke kwaliteiten voor wonen en vestiging en hun verbinding met de omliggende groene ruimte. Specifiek wordt ingezet op versterking van de (inter)nationale posities van het Nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen en de regio Emmen/Zuidoost-Drenthe. Het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan wordt geactualiseerd, mede als belangrijke bouwsteen voor de nieuwe structuurvisie.

Op weg naar nieuwe structuurvisie

De nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening leidt tot nieuwe bestuurlijke verhoudingen. Samen met de andere betrokken overheden gaan we deze de komende jaren vormgeven in het project Nieuw Omgevingsbeleid. Tijdens dit proces koersen we aan op een nieuwe provinciale structuurvisie plus instrumentarium. De nieuwe structuurvisie kent als planhorizon het jaar 2020.

Actualiseren thema's

Ontwikkelen van een nieuwe visie biedt de gelegenheid om het provinciaal beleid op een aantal belangrijke thema's te actualiseren. We wonen, werken en recreëren in een cultuurhistorisch en landschappelijk unieke omgeving. Dit is een belangrijke kernwaarde van Drenthe. De bescherming en verdere ontwikkeling ervan vragen om een samenhangende en nauwer omschreven ruimtelijke en economische profilering van het Drents plateau, de steden en de 'schil' van Drenthe. We gaan ons nieuwe beleid zo ontwikkelen dat klimaatontwikkeling en ruimtegebruik beter op elkaar afgestemd worden. Ook de ondergrond wordt hierbij betrokken. Duurzaam wonen en het toepassen van energiebesparing en nieuwe energiealternatieven worden gestimuleerd. De steden worden ontwikkeld vanuit hun specifieke kwaliteiten voor wonen en vestiging en hun verbinding met de omliggende groene ruimte.

Analyse resultaten POPII

Voorafgaand aan het ontwikkelen van onze nieuwe structuurvisie hebben we bij wijze van spreken de stofkam door het uit 2003 stammende Tweede Provinciaal Omgevingsplan Drenthe, ofwel POPII gehaald, om deze te laten voldoen aan de nieuwe WRO. Dit beschouwen we als een overbruggingsperiode. Op deze manier proberen we het provinciale ruimtelijke-ordeningsbelang zo nauwkeurig mogelijk vast te stellen. We hopen een en ander nog in de eerste helft van dit jaar te kunnen afronden. We zullen uw Staten schriftelijk van de resultaten van de operatie op de hoogte stellen.

Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan

Medio 2007 is dit plan door uw Staten vastgesteld. Aan de hand van zes thema's zijn de kaders en ambities tot het jaar 2020 weergegeven. Met doelstellingen op het gebied van de ruimtelijk-economische ontwikkelingen, de bereikbaarheid, de verkeersveiligheid, de leefomgeving en de innovatie levert het PVVP belangrijke bouwstenen voor het nieuwe omgevingsbeleid. Samen doen loopt als een rode draad door het PVVP.

Voor de plannen tot en met 2010 kan deels nog worden gebruikgemaakt van de middelen voor de Investeringsnota Verkeer en Vervoer 2002-2010. Eind 2008 willen we nieuwe convenanten met de gemeenten afsluiten. We vinden het van groot belang dat deze samenwerking ook na 2010 wordt gecontinueerd in meerjarenafspraken.

Visie beheer wegen en kanalen

Een nieuwe investeringsnota voor het totale verkeers- en vervoersbeleid gaat een belangrijke basis voor integrale gebiedsontwikkeling worden. Win-winsituaties worden daarbij onder meer gezocht door het planmatig afstemmen van projecten met het meerjarig beheer en onderhoudsprogramma van Wegen en Kanalen.

Halverwege dit jaar hopen we een totaalvisie voor de langere termijn voor het beheer van wegen en kanalen aan uw Staten te kunnen presenteren. Deze beleidsvisie gaat het Management-raamcontract 2004-2014 vervangen.

Op dit moment zijn de reconstructie van de N34 tussen Ees en Gieten en de rondweg van Nieuw-Amsterdam (N853) in uitvoering. De kosten van beide projecten bedragen samen zo'n 35 miljoen euro. Ze komen eind 2008 gereed.

Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn

In maart van dit jaar is via het Samenwerkingsverband Noord-Nederland een bestuurlijk principeakkoord met het rijk bereikt over het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. In Drenthe gaan we ons deel specifiek inzetten voor het versterken van de nationale en internationale positie van het Nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen en voor de regio Zuidoost-Drenthe (Coevorden-Emmen) met een aantal grote, kansrijke gebiedsontwikkelingsprojecten. Het verbeteren van de bereikbaarheid is daarbij een belangrijk onderdeel. De projecten worden uitgevoerd tussen nu en het jaar 2020.

Openbaar vervoer

Het komend jaar moet duidelijk worden of de gewenste verbetering en uitbreiding van het Drentse openbaar vervoer door nieuwe vormen van aanbesteding te realiseren is. Duurzaamheid, bijvoorbeeld in de vorm van alternatieve brandstoffen, wordt daarin meegenomen. We zijn van plan om hiervoor naast de rijksbijdrage ook een directe provinciale inbreng mee te nemen.

Nieuwe beleidsvoornemens

Intensivering prioriteit 3.1 Regie ruimtelijke opgaven en verkenning actief provinciaal grondbeleid

Corridorstudies gebieden rond N34 en N37

Voor de gebieden rond de N37 en de N34 willen we zogeheten corridorstudies laten maken. Dergelijke studies kijken niet alleen naar de economische gevolgen (bedrijvigheid, recreatie en toerisme, landbouw) van wegen voor hun omgeving, maar letten ook op zaken als wonen,

bereikbaarheid en natuur en landschap. We zullen de studies nadrukkelijk koppelen aan de posities van Meppel, Hoogeveen, Coevorden en Emmen ten opzichte van de wegen. Ook de huidige belangstelling voor zogeheten snelwegpanorama's - dat wil zeggen hoe het uitzicht vanaf de snelweg 'in het voorbijgaan' ervaren wordt - maakt de studies actueel. De dekking hiervan kan binnen de beschikbare middelen gerealiseerd worden.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
3.1 Regie ruimtelijke opgaven en verkenning actief provinciaal grondbeleid: corridorstudie	Een visie voor het gebied rond de N37 en de N34 waarin op een integrale wijze is gekeken naar economische aspecten (bedrijvigheid, recreatie en toerisme, landbouw), wonen, bereikbaarheid, natuur/landschap en gekoppeld daaraan de positionering van Meppel, Hoogeveen en Emmen ten opzichte van deze infrastructuur	Opstellen van twee visies met betrekking tot het gebied rond de N37 en het gebied rond de N34

Intensivering prioriteit 3.1 Regie ruimtelijke opgaven en verkenning actief provinciaal grondbeleid

Regie op en betrokkenheid bij ruimtelijke ontwikkelingen

De noodzaak hiervan hangt samen met de omslag naar een andere, meer ontwikkelingsgerichte manier van werken van de provincie. Steeds meer komt het accent op beleidsuitvoering te liggen. Steeds vaker zullen we met gemeenten gaan samenwerken om bepaalde zaken van de grond te krijgen.

Een dergelijke, meer proactieve houding betekent dat er meer dan in het verleden deelonderzoeken nodig zullen zijn om te kijken of een ontwikkeling haalbaar is en om soms gezamenlijk meer scherp te krijgen in rollen en posities.

Om uitvoering te geven aan de provinciale regierol, meer nadrukkelijk nog in relatie tot de nieuwe WRO en het vernieuwde omgevingsbeleid is een jaarlijks werkbudget ruimtelijke ontwikkeling van € 100.000 noodzakelijk. Dit budget zal als tijdelijke oplossing voor dit jaar worden gedekt uit de bestaande verkeer- en vervoersmiddelen. Structurele dekking van deze beleidsuitvoering en monitoring zal nader onderzocht worden.

Intensivering prioriteit 3.11 Investeringsnota Verkeer en Vervoer

Nieuwe investeringsnota op komst

Voor het verkeers- en vervoersbeleid tot 2010 is door uw Staten in 2002 de Investeringsnota Verkeer en Vervoer vastgesteld. Mede door de middelen uit de daar aan gekoppelde Reserve Verkeer en Vervoer wordt uitvoering aan het beleid gegeven. Op basis van het in 2007 vastgestelde PVVP wordt in 2008 een nieuwe Investeringsnota tot 2020 opgesteld. We zullen daarin voorstellen voor het provinciaal aandeel in de verbeteringen in het openbaar vervoer opnemen.

Intensivering prioriteit 3.11 Investeringsnota Verkeer en Vervoer

Verbeteringen openbaar vervoer

Voorgesteld wordt om fasegewijs de verbeteringen van het busvervoer in Drenthe in te voeren. Hiervoor is een Meerjarenexploitatieprogramma Openbaar Vervoer opgesteld. Welke provinciale investering dat vanaf 2010 betekent naast de Rijksbijdrage BDU is nog niet bekend en is mede afhankelijk van de prioritering. Onze beleidswensen voor de jaren 2010-2020 staan in het POPII, het PVVP 2007 en de Regiovisie Groningen-Assen (Kolibri).

De eerste fase van Kolibri wordt voor 2020 mede gerealiseerd vanuit het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. Dit betekent voor Drenthe het ontwikkelen van een HOV-as (Hoogwaardig Openbaar Vervoer) tussen het nieuwe station Assen-Zuid en Kloosterveen/A28 en het versterken van de Q-liner verbindingen N34-Gieten en in Noord-Drenthe. Nog dit jaar wordt in samenwerking met de betrokken gemeenten onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een lightrailverbinding Groningen-Assen als onderdeel van de tweede fase Kolibri (eventuele invoering na 2020).

Op korte termijn zullen we samen met de andere partijen opdracht geven een oplossing voor de lange termijn te onderzoeken voor de spoorlijn Zwolle-Emmen en de haalbaarheid van het doortrekken ervan naar de Veenkoloniën en Duitsland.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
3.11 Investeringsnota verkeer en vervoer:	- Hoger gebruik van en meer reizigers in het openbaar vervoer.	- Aanbesteding busvervoer medio 2009.
verbetering openbaar vervoer	- Hogere benutting van de gerealiseerde OV-infrastructuur (busbanen, transferia, halten e.d.)	- Nadere besluitvorming 2009 over de extra inzet en prioritering van OV-exploitatiemaatregelen.
	- Duurzaam Openbaar vervoer	- Het OV bureau opdracht verlenen tot het verder uitvoeren van het Meerjarenexploitatieprogramma OV voor het intensiveren van de dienstregeling van het busvervoer vanaf 2010

Intensivering 3.13 Beheer en onderhoud wegen en vaarwegen

Bestrijden gevaarlijke plantensoorten

We zullen de komende tijd jacobskruiskruid en een aantal exoten in de Drentse wateren die een gevaar voor hun omgeving opleveren, actief gaan bestrijden.

- *Jacobskruiskruid* Onder meer door natuurgericht bermbeheer en de inrichting van nieuwe natuurgebieden is het jacobskruiskruid de afgelopen jaren flink toegenomen. De plant bevat giftige stoffen die dodelijk kunnen zijn voor paarden, koeien, schapen en geiten. In een pilot is geëxperimenteerd met een ander maairegiem. De proef heeft aangetoond dat met de nieuwe aanpak het jacobskruiskruid wordt teruggedrongen.
- *Invasieve exoten* Sommige uitheemse planten doen het in onze streken zo goed dat ze zich snel en explosief vermeerderen. Deze invasieve exoten vormen een bedreiging voor de biodiversiteit in onze vaarwegen en mogelijk zelfs de volksgezondheid en veiligheid. een voorbeeld is de grote waternavel die zich reeds breed heeft gevestigd in het Drentse oppervlaktewater. Door dergelijke tijdig te verwijderen worden inheemse planten gespaard en schade aan scheepvaart en waterhuishouding te beperkt. Door integrale aanbesteding kunnen de kosten binnen de beschikbare middelen gerealiseerd worden.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
3.11 Beheer en onderhoud wegen en vaarwegen: Bestrijden gevaarlijke plantsoorten	<ul style="list-style-type: none"> - Bestrijden van Jacobskruiskruid. In bloei komend en in bloei staand Jacobskruiskruid verwijderen, waardoor minder zaad vrijkomt. - Ecologische en economische schade aan het provinciaal oppervlakte water voorkomen, door invasieve exoten te verwijderen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Structurele aanpassing van het maairegime op provinciale bermen en overhoeken langs wegen en vaarwegen. - Verwijderen van invasieve exoten uit provinciaal oppervlakte water. In overleg met waterschappen wordt in heel Drenthe actie ondernomen.

Intensivering 3.13 Beheer en onderhoud wegen en vaarwegen

Landschappelijke inpassing provinciale wegen en kanalen

Sinds enige tijd hebben we een groenbeheervisie voor de landschappelijke inpassing van de provinciale wegen en kanalen. De doelstelling is het bereiken van een waardevolle, karakteristieke, veilige en duurzame groenstructuur langs provinciale wegen en kanalen. Daarbij spelen naast landschappelijke kwaliteiten ook verkeerskundige, ecologische, cultuurhistorische en ruimtelijke waarden een rol. We hopen dat deze visie een voorbeeld voor gemeenten en andere provincies kan zijn.

We zijn van plan om voor de financiering van de landschappelijke inpassing naast de reguliere budgetten voor wegen en vaarwegen een beroep te doen op bestaande budgetten om de verrommeling van het landschap aan te pakken en het Investeringsbudget Landelijk Gebied. Als de maatregelen voor de bestaande budgetten te omvangrijk zijn, zullen we een beroep op het Stimuleringsfonds Drentse Projecten doen.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
3.11 Beheer en onderhoud wegen en vaarwegen: Landschappelijke inpassing provinciale wegen en kanalen	Het landschappelijk inpassen van provinciale wegen en kanalen, waaronder wegbeplanting, op basis van uitkomsten afwegingsmethodiek.	De afwegingsmethodiek is gebaseerd op zes onderdelen: wegtype, beplanting, landschap, cultuurhistorie, ecologie, verkeer en vervoer. Op basis hiervan wordt de infrastructuur ingepast in de kwaliteit van het omringende landschap.

Intensivering prioriteit 3.12 Stimuleren goederenvervoer over water

Schutsluis Meppelerdiep bij Zwartsluis (Stimuleringsfonds Drentse Projecten)

We willen het goederenvervoer over water bevorderen: geen stagnatie in de aanvoerroute van goederen en grondstoffen via het Meppelerdiep naar Meppel. Minder goederenvervoer over de weg heeft positieve gevolgen voor bereikbaarheid en verkeersveiligheid. De ombouw van het Meppelerdiep tot een hoofdvaarweg klasse V is hiervoor een voorwaarde. Voor deze ombouw en een aantal aanvullende maatregelen in de logistieke keten zijn regionale bijdragen noodzakelijk. We werken hierin samen met Rijkswaterstaat en betrokken overheden in Overijssel en Drenthe.

Nieuwe prioriteit Programma 3

Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (Stimuleringsfonds Drentse Projecten)

Op 18 maart 2008 hebben de minister Eurlings van Verkeer en Waterstaat en het Dagelijks Bestuur Zuiderzeelijn een principeakkoord bereikt over het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn als uitwerking van het kabinetsbesluit van 16 november 2007. In het kabinetsbesluit zijn de financiële kaders voor de uitwerking aangegeven. Het principeakkoord is een bindend convenant. Provinciale Staten van Drenthe hebben op 23 april 2008, Statenstuk 2008-319, met het convenant ingestemd en met het Drentse financiële aandeel daarin.

Drenthe heeft in het RSP-pakket vier grote investeringsopgaven.

- Verbeteren bereikbaarheid Nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen;
- Verbeteren bereikbaarheid Zuidoost-Drenthe (Coevorden/Emmen);
- Integrale gebiedsontwikkeling Assen-FlorijsAs;
- Integrale gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum.

Het aandeel van provincie Drenthe en de betrokken Drentse gemeenten in de regionale cofinanciering van het totale pakket Bereikbaarheid bedraagt volgens afspraken in de Stuurgroep Zuiderzeelijn 77,6 miljoen euro. Drenthe staat voor een aandeel in de cofinanciering van het REP van 20 procent van 100 miljoen euro, ofwel 20 miljoen euro.

Het realiseren van de RSP-ambities is een gezamenlijke opgave van de provincie en de betrokken gemeenten. De aanpak wordt de komende tijd verder uitgewerkt in overleg met de gemeenten Assen, Coevorden, Emmen en Hoogeveen. Uw staten worden zo mogelijk voor het zomerreces 2008 schriftelijk geïnformeerd over de resultaten van de uitwerking. Daarbij zal ook worden ingegaan op de dekking van het aandeel van de provincie Drenthe in de cofinanciering van het RSP. De financiële afspraken worden verwerkt in het Stimuleringsfonds Drentse Projecten, de Investeringsnota Verkeer en Vervoer 2010-2020, de bereikbaarheidsconvenanten met de betrokken gemeenten, de Begroting 2009 en het Financieel Meerjarenperspectief 2010-2015. De definitieve plannen, kostenramingen en beschikbaarstelling van kredieten voor de bereikbaarheidsprojecten zullen we te zijner tijd aan uw Staten voorleggen.

Financieel overzicht

Programma 3 Ruimte en bereikbaarheid	2008	2009	2010	2011
Intensivering bestaande prioriteit				
3.11 Investeringsnota Verkeer en Vervoer				
Verbeteringen openbaar vervoer (MEP OV)			pm	pm
3.12 Stimuleren goederenvervoer over water				
Schutsluis Meppelderdiep bij Zwartsluis *			pm	
Nieuwe prioriteit				
Regio specifiek pakket *	pm	pm	pm	pm
Totaal programma 3 exclusief gevraagde bijdrage stimuleringsfonds	0	0	pm	pm
* gevraagd uit Stimuleringsfonds	pm	pm	pm	pm

Bedragen x € 1.000,-

Voorstel handhaven reserves

Reserve Ontgrondingenheffing

De Reserve Ontgrondingenheffing wordt gevoed door de heffing op het ontgronden van bouwstoffen. De middelen hebben een specifieke bestemming en mogen niet voor andere doelen worden ingezet. De heffingen kunnen alleen ingezet worden voor onderzoek en

planning, compensatiemaatregelen en kosten met betrekking tot schadevergoedingen bij ontgrondingen. Voorgesteld wordt om deze reserve te handhaven wegens de wettelijke verplichting om de gelden te besteden aan de doelen die in de Ontgrondingenwet zijn opgenomen.

Reserve Verdubbeling N33

Indertijd is Reserve Verdubbeling N33 ingesteld om dekking te hebben voor de bijdrage van de provincie in de verdubbeling van de N33. In 2011 zal deze bijdrage nodig zijn. Het is zaak om daarvoor dan voldoende middelen beschikbaar te hebben. Voorgesteld wordt om deze reserve te handhaven gezien de relatief korte tijd die deze reserve nodig zal zijn en de lopende toezeggingen. Als eind 2011 de provinciale bijdrage verrekend is, kan deze reserve worden opgeheven. Een eventueel saldo wordt afgewikkeld ten gunste van het Stimuleringsfonds Drentse Projecten. Tevens stellen we voor om in te stemmen met het toevoegen van een 2 procent prijscompensatie ter dekking van het te voorziene tekort, zodat we onze verplichtingen kunnen nakomen.

Reserve Vaarverbinding Erica-Ter Apel

De reserve is ingesteld om dekking te hebben voor de bijdrage van de provincie in het herstel van de vaarverbinding van Erica naar Ter Apel. Gepland is dat dit project eind 2012 afgerond zal zijn. Het is zaak dan voldoende middelen beschikbaar te hebben. Voorgesteld wordt om deze reserve te handhaven gezien de relatief korte tijd die deze reserve nodig zal zijn en de lopende toezeggingen. Als de vaarverbinding eind 2012 klaar is, kan deze reserve worden opgeheven. Een eventueel saldo wordt dan afgewikkeld ten gunste van het Stimuleringsfonds Drentse Projecten.

Reserve Vaarweg Meppel-De Punt

We stellen voor om de Reserve Vaarweg Meppel-De Punt niet per 31 december 2008 op te heffen. Het rijk financiert jaarlijks het onderhoud aan de vaarweg. De reserve is ingesteld om fluctuaties in de investeringen te kunnen egaliseren. Indien de reserve vervalt, ontstaat er een tekort van 8 miljoen euro op de lopende onderhoudsbegroting. Deze middelen dienen in de periode 2012–2023 geïnvesteerd te worden om de functie van de vaarweg te kunnen garanderen. Mocht de functie niet gegarandeerd zijn, dan vervalt de bijdrage van het rijk en vindt er inkomstenderving van 8 miljoen plaats. Daarnaast moet in de meerjarenbegroting rekening gehouden worden met het feit dat met ingang van 2024 de bijdrage van het rijk voor het grootonderhoud stopt. Deze bijdrage is nu 1,5 miljoen op jaarbasis. Dit houdt in dat we op dat moment zelf middelen moeten vrijmaken voor het grootonderhoud aan deze vaarweg. De provincie blijft overigens vanaf 2024 wel bijdragen van het rijk ontvangen in het gewone onderhoud en de personeelskosten.

Reserve Achterstallig onderhoud en verbeteringswerken N34

De reserve is indertijd ingesteld om dekking te hebben voor achterstallig onderhoud en verbeteringswerken aan de N34. Hij werd opgebouwd uit rijksmiddelen. Bij de overdracht van deze middelen is bepaald dat de realisatieperiode zich uitstrekt van 2007 tot en met 2010. Wij stellen dan ook voor om de reserve in 2011 op te heffen, als ook de financiële afwikkelingen afgerond zijn. Een eventueel saldo van de reserve kan op dat moment afgewikkeld worden ten gunste van het Stimuleringsfonds Drentse Projecten.

Reserve Investeringen verkeer en vervoer

De Reserve dient ter uitvoering van de Investeringsnota Verkeer en Vervoer 2002-2010. De oorspronkelijke 67 miljoen voor een sober pakket aan maatregelen is in 2005 aangevuld met 32 miljoen voor stedelijke bereikbaarheid. Hierover zijn ondermeer meerjarige afspraken met gemeenten vastgelegd in de convenanten Bereikbaarheid.

In het kader van de nieuwe Investeringsnota Verkeer en Vervoer 2010-2020 komen we met voorstellen op welke wijze de investeringen transparant in de begroting kunnen worden opgenomen.

Het totaalbedrag van op te nemen investeringen zal mede het resultaat zijn van een nog te verrichten analyse. Afhankelijk van het resultaat van deze analyse zal het voor investeringen niet benodigde budget toegevoegd worden aan de Reserve voor Algemene Doeleinden.

Reserve provinciaal aandeel ILG

Deze reserve is ingesteld om de bindende afspraken met het rijk en andere partijen in het kader van het ILG te kunnen nakomen.

Voorstel opheffen reserves

Reserve Zuidoost-Drentse vaarwegen

We stellen voor om de Reserve Zuidoost-Drentse vaarwegen op te heffen en het benodigde budget in de exploitatie op te nemen. Het restant van de reserve wordt toegevoegd aan het Stimuleringsfonds Drentse Projecten.

Reserve Wegenbeheer

We willen de Reserve Wegenbeheer opheffen en het restant van de reserve wordt toegevoegd aan het Stimuleringsfonds Drentse Projecten.

Reserve Uitvoering tweede fase relatienota- en natuurontwikkelingsbeleid

De reserve wordt in 2008 opgeheven. Eind 2007 was er al geen saldo meer beschikbaar.

Reserve Stimulering Vitaal Platteland

De Reserve Stimulering Vitaal Platteland dient ter ondersteuning van de uitvoering van de programmajijn Landelijk gebied. Dit jaar wordt voor de afwikkeling van zaken uit 2007 nog een forse onttrekking gedaan. Vanaf 2009 worden de baten en lasten op hetzelfde niveau geschat. Derhalve kan vanaf dat moment de reserve worden opgeheven en kan er met een jaarlijks exploitatiebudget worden gewerkt. Voorgesteld wordt het restant toe te voegen aan de reserve provinciaal aandeel ILG.

Reserve Stedelijke ontwikkeling

Het doel waarvoor de Reserve Stedelijke ontwikkeling is ingesteld, is inmiddels gehaald. Er zit nog € 315.180 in de reserve en hier rusten geen verplichtingen meer op. We stellen voor om deze reserve op te heffen en de rest van de reserve toe te voegen aan het Stimuleringsfonds Drentse Projecten.

Reserve Stads- en dorpsvernieuwing

Het doel waarvoor we destijds de Reserve Stads- en dorpsvernieuwing instelden, is gehaald. Er zijn reeds nadere afspraken gemaakt met het ministerie en de verschillende gemeenten over de inzet van het saldo dat € 561.890 groot is. In 2008 zullen deze middelen worden besteed. Voorgesteld wordt om deze reserve in 2008 op te heffen.

Programma 4

Kennis wérkt

Collegeprogramma 2007-2011

Niemand aan de kant, zeker niet bij opleiding en werk. Alle talenten in Drenthe worden benut, zodat iedereen deelneemt aan onderwijs, arbeidsmarkt of samenleving. De provincie Drenthe zet zich in voor een integrale ketenbenadering met koppelingen tussen onderwijs, arbeidsmarkt en innovatie. De Drentse economie ontwikkelt zich hierbij tot een duurzame, dynamische en innovatieve kenniseconomie, met kansrijke sectoren die bij het profiel van Drenthe passen. Maar ook met aandacht voor de internationale context waarin Drenthe opereert, voor welvaart én welzijn van alle inwoners van deze provincie.

Uitwerking collegeprogramma

De beleidsvoornemens uit het collegeprogramma zijn grotendeels in voorstellen uitgewerkt. In maart van dit jaar hebben uw Staten de nota Kennis Werkt vastgesteld. Hierin geeft Drenthe onder andere invulling aan de verschillende SNN-programma's. In april hebben we als Gedeputeerde Staten het Drents Innovatief Actieprogramma vastgesteld en een regeling voor toeristische ondernemers. Ook de projectontwikkeling in het kader van Sensor Universe komt goed op gang. In Sensor Universe werken bedrijven, kennisinstellingen en overheden samen om Noord-Nederland een toonaangevende positie te laten innemen op het gebied van de sensortechnologie. Samen met het Drentse bedrijfsleven werken we hard aan de doelen uit het collegeprogramma.

Nieuwe beleidsvoornemens

Intensivering prioriteit 4.1 Omvorming economie tot kenniseconomie

Op weg naar een kenniseconomie (Stimuleringsfonds Drentse Projecten)

De Drentse economie kent kansrijke sectoren als sensortechnologie, energie en agribusines. Zij vormen de kern van onze economische inzet richting kenniseconomie. Samen met het bedrijfsleven ontwikkelen we initiatieven om het ondernemerschap te bevorderen. Belangrijke opgaven hier zijn kennisontwikkeling, innovatie en internationale oriëntatie. Bij de sensortechnologie staan we voor de grote uitdaging om de economische potenties van een topinstituut als Astron verder te ontwikkelen en uit te bouwen in marktpotenties.

Gelet op onze doelstellingen en ambities houden wij rekening met een substantiële financiële bijdrage uit de programma's Koers Noord en OP EFRO 2007-2013. Naast de beschikbare 6,5 miljoen euro hebben we hiervoor extra middelen nodig. Ze zullen oplopen van 3 miljoen euro in 2008 tot 5 miljoen in 2011. De besluitvorming hierover loopt via het Stimuleringsfonds Drentse Projecten.

Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen hebben de duurzame revitalisering van bestaande terreinen en parkmanagement de hoogste prioriteit. De nota Bedrijventerreinen wordt geactualiseerd.

In het kader van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn is een belangrijke ontwikkelopgave weggelegd voor de economische component van de integrale gebiedsontwikkeling Assen-FlorijnAs, Emmen-Centrum (incl. verplaatsing dierentuin) en de ontwikkeling van Coevorden-Centrum/Europark.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
4.1 Omvormen Drentse economie tot duurzame, dynamische en innovatieve kenniseconomie.	Een regionaal evenwichtige duurzame economische groei en versterking van de concurrentiekracht van het MKB.	Projectontwikkeling in het kader van de SNN-programma's. Belangrijk onderdeel daarvan vormen de projecten in het kader van Sensor Universe, maar ook toerisme, agribusiness en energie.
	Een (bijna) proportioneel Drents aandeel uit de middelen voor Koers Noord en het OP EFRO 2007-2013.	
	Verhoging van de innovatiegraad en export van Drentse MKB-bedrijven.	Uitvoering van het Innovatief Actieprogramma Drenthe.
	Voor 2015 een fysieke concentratie van activiteiten rond Sensor Universe in Assen (Hanze Institute of Technology, bedrijvenpark, kenniscampus).	
	Het versterken van de innovatiekracht van het Drentse bedrijfsleven ter ondersteuning van de Drentse kenniseconomie. Het IAD richt zich daartoe breed op het potentieel stuwende MKB	

Intensivering prioriteit 4.4 Structuurversterking recreatie en toerisme

Toeristische knelpunten aanpakken (Stimuleringsfonds Drentse Projecten)

We willen recreatie en toerisme in Drenthe structureel versterken en richten ons daarbij op kennisvergroting, meer organiserend vermogen en het ontwikkelen van grensoverschrijdende netwerken. Het is belangrijk om de kwaliteit te verbeteren via nieuwe technologieën en het ontwikkelen van nieuwe producten, marktconcepten en publieksattracties. Wij willen Drenthe ontwikkelen als provincie voor actieve recreatie. In dat verband vinden we bijvoorbeeld het fietsknooppuntenplan belangrijk. We gaan de toeristische knelpunten in waardevolle gebieden (o.a. in verband met Natura 2000) oplossen.

Wat we willen bereiken, is een toename van de lengte van de verblijfsduur en van het aantal toeristen, van de toeristische bestedingen en van de investeringen in sector. Uiteindelijk moet dit als effect hebben dat de directe en de indirecte werkgelegenheid van recreatie en toerisme gaat toenemen. Onze bijdrage aan de uitvoering van maatregelen en projecten is een aanvulling op de cofinanciering voor de uitvoering van de Noordelijke economische programma's.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
4.4 Structuurversterking recreatie en toerisme.	Kwaliteits- en vernieuwingsslag totale sector.	Operationalisering project Natuurlijke Recreatie Drenthe:
	Versterking concurrentiekracht en groei marktaandeel toeristische sector.	Ontwikkelen van clusterprojecten toeristische ontwikkelingen/ infrastructuur.
	Het versterken van kennis en organiserend vermogen (samenwerking).	Vervolg op de Bouwsteen Toerisme Drenthe 2020.
	Stimulering van grensoverschrijdende netwerken tussen ondernemingen.	
	Implementatie nieuwe technologieën, producten en marktconcepten.	
	Verbeteren ontsluiting van vaarroutes, creëren van nieuwe opstapplaatsen en verbeteren van walvoorzieningen.	
	Ontwikkelen van nieuwe publieksattracties.	

Intensivering prioriteit 4.5 Structuurversterking land- en tuinbouw

Actieplan Vrijkomende Agrarische Bedrijven (Stimuleringsfonds Drentse Projecten)

De land- en tuinbouw zijn voor Drenthe en voor het Drentse midden- en kleinbedrijf belangrijke economische dragers. Door de hervorming van het Europese landbouwbeleid staan belangrijke clusters als zuivel, suiker en zetmeel onder druk. In Drenthe zijn volop kansen om de noodzakelijke omslag te maken.

Onze inzet is nieuwe, marktgerichte ketenactiviteiten te helpen ontwikkelen.

Kennisinfrastructurele voorzieningen worden ontwikkeld of verbeterd. Verder willen we innovaties stimuleren, onder andere in de agrologistiek, ICT, agrificatie, bioraffinage en de zogeheten groene life sciences (biobased economy).

De provincie wil helpen om de concurrentiekracht van de traditionele productieketens in de landbouw te versterken via het verbeteren van productkwaliteit, productiewijze, productieomgeving en voedselveiligheid. Ondernemerschap - ook maatschappelijk verantwoord ondernemerschap - wordt versterkt met behulp van voorbeeldprojecten, voorlichting en toekomststudies.

Wij blijven als provincie investeren in landbouwstructuurversterkende maatregelen, zoals kavelruil, landinrichting en bedrijfsverplaatsingen. Dit laatste aspect krijgt in de komende periode meer aandacht. Onze bijdragen zijn een aanvulling op de nationale en Europese programma's voor regionale ontwikkeling en het landelijk gebied. Er komt een actieplan om de problematiek van de vrijkomende agrarische bedrijven aan te pakken.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
4.5 Structuurversterking land- en tuinbouw	Impuls samenwerking en verbeterde systeem-, product- en procesinnovaties in primaire bedrijven en keten.	Instellen krediet landbouwontwikkelingsgebieden.
	Versterking concurrentiekracht, vergroten toegevoegde waarde agrosector en verbeteren financiële positie landbouwbedrijfsleven.	Ontwikkeling economisch 'Actieplan Vrijkomende Agrarische Bedrijven'
	Maatschappelijk verantwoorde en duurzame markt- en ketengerichte productieprocessen.	Projectmatige aanpak structuurversterking en bedrijfsverplaatsingen

Financieel overzicht

Programma 4 Kennis werkt	2008	2009	2010	2011
Intensivering bestaande prioriteit				
4.1 Omvorming economie tot duurzame, dynamische en innovatieve kenniseconomie				
Op weg naar een kenniseconomie *	-3.000	-4.000	-4.500	-5.000
4.4 structuurversterking recreatie en toerisme *				
Toeristische knelpunten aanpakken *		-180	-180	-180
4.5 structuurversterking land- en tuinbouw *				
Actieplan Vrijkomende Agrarische Bedrijven		-1.700	-1.700	-1.700
Totaal programma 4 uit stimuleringsfonds				
*) = gevraagd uit Stimuleringsfonds	-3.000	-5.880	-6.380	-6.880

Bedragen x € 1.000,-

Voorstel handhaven reserves

Reserve Versterking economische structuur

Onlangs hebben uw Staten besloten om via de Reserve Versterking economische structuur de middelen voor het programma Kennis werkt beschikbaar te stellen. We zullen deze reserve dan ook voorlopig in stand houden.

Programma 5

Leefomgeving

Collegeprogramma 2007-2011

Wij willen de voorsprong van Drenthe als aantrekkelijke regio voor wonen, werken en recreëren in een mooie, schone en sociaal veilige leefomgeving verder versterken. Wij gaan de provincie nationaal, maar ook internationaal profileren door deze hoogwaardige kwaliteiten nadrukkelijker te presenteren. Bij het ontwikkelen van projecten staat voorop het beginsel van het vergroten van de synergie tussen de in het collegeprogramma genoemde kernwaarden. Een voorbeeld daarvan is de samenhangende benadering voor zogeheten groen-blauwe diensten. Wij willen een voortrekkersrol vervullen bij de ontwikkeling van kennis en innovatie rond klimaat en energie. Wij nemen het voortouw bij de afstemming van ruimtelijke vraagstukken rond klimaat en energie. Meer dan tot nu toe zullen wij milieugezondheid en duurzaamheid hanteren als wegingsfactoren in het provinciaal beleid. Ter bescherming en ontwikkeling van de Drentse bodem stellen wij een integraal beleidsplan op voor de ondergrond, evenals een innovatieve visie op het grondwaterbeheer.

Wet Algemene bepalingen omgevingsrecht

Inmiddels hebben we de eerste fase afgerond van het project Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) afgerond. De Wabo gaat ervoor zorgen dat gemeentelijke bouw- en milieuvergunningen, provinciale milieuvergunningen en andere besluiten op basis van verordeningen plaatsmaken voor één integrale omgevingsvergunning.

De eerste fase van het project heeft een aantal juridische en administratieve deelproducten opgeleverd. Ook is er een werklastenonderzoek uitgevoerd en ligt er een concept-samenwerkingsovereenkomst.

Energiek Drenthe

In het kader van de nota Energiek Drenthe startte de provincie enige tijd geleden het project Grounds for Change. In de vorm van vier zogeheten charrettes (workshops) zijn de lijnen voor verschillende ruimtelijke opgaven binnen de provincie uitgezet.

In het kader van de energiebesparing zijn we de verlichting langs de Drentse wegen met dertig procent aan het verminderen. Dit project bestrijkt in totaal drie jaar. Verder werken we met de Kamer van Koophandel, de Miliefederatie Drenthe en de gemeenten samen in een groot energiebesparingsproject.

Vergunningverlening

Vorig jaar richtten we als provincie het steunpunt Externe Veiligheid Drenthe op. Er werden onder meer drie adviseurs externe veiligheid aangesteld.

De vergunningen zijn volgens de geplande doelstellingen verleend. Drentse bedrijven die onder de Europese IPPC-verplichtingen vielen, kregen prioriteit.

Waterkwantiteit en waterkwaliteit

Samen met de waterschappen Reest en Wieden en Velt en Vecht plus de betrokken gemeenten hebben we gewerkt aan het selecteren van nieuwe waterbergingsgebieden. Er waren verschillende overleg- en informatiebijeenkomsten. Ook werd een strategische milieubeoordeling uitgevoerd. Een van de volgende stappen is het opstellen van de POPII-uitwerking Waterberging Zuid-Drenthe. In Noord-Drenthe zijn we er in het waterbergingsgebied Peize-Leekstermeer

samen met de andere betrokken overheden in geslaagd om natuurdoelstellingen te integreren met waterberging.

Waterschappen, gemeenten, de Waterleidingmaatschappij Drenthe, een aantal belangengroepen en de provincie hebben inmiddels de conceptdoelen en de pakketten maatregelen voor de grond- en oppervlaktewaterlichamen in Drenthe opgesteld. Het gaat om een uitwerking van hetgeen in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water van ons verwacht wordt.

Waterschapsregelgeving

De provincie heeft met de provincies Groningen en Overijssel de reglementen voor de vier interprovinciale waterschappen herzien. Dit vloeit voort uit de gewijzigde Waterschapswet. Eind 2008 zijn de eerste waterschapsverkiezingen met een lijstenstelsel in plaats van een personenstelsel.

Duurzaam gebruik bodem

We hebben onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van duurzaam gebruik van de (diepe) ondergrond. Centraal stonden koude-warmteopslag en de mogelijkheden van opslag van kooldioxide. Om te waarborgen dat overheden en andere betrokkenen aardkundige waarden beter betrekken bij nieuwe ruimtelijke plannen, hebben we verschillende voorlichtingsacties georganiseerd.

Nieuwe Beleidsvoornemens

Intensivering prioriteit 5.1 Opgaven voor wateroverlast en watertekort en combineren groen-blauwe diensten

Samenwerking in het Amerdiepgebied (Stimuleringsfonds Drentse Projecten)

Samen met de gemeente Aa en Hunze en waterschap Hunze en Aa's zijn we in het stroomgebied van het Amerdiep de publieke opgaven op het gebied van water, natuur, landschap en recreatie aan het concretiseren. Hierbij willen we gebruikmaken van het aanbod van een groep boeren uit dit gebied, die zich in de Stichting Amerdiep i.o. hebben verenigd.

De betrokken partijen werken nu aan het inrichtingsplan, met onder meer voorstellen voor kavelruil en voor een financieel dekkingsplan. Het inrichtingsplan zal de grondslag vormen voor de langjarige vergoedingen voor zogeheten groen-blauwe diensten. Dit zijn werkzaamheden die de boeren in het kader van natuurbeheer en waterhuishouding verrichten. Wordt de beoogde overeenstemming bereikt, dan is daarmee het beheer van het Amerdiep voor een periode van dertig jaar geregeld.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
5.1 Opgaven voor wateroverlast en watertekort en combineren groene-blauwe diensten.	Publiek-private samenwerking in het Amerdiepgebied op gebied van groen- blauwe diensten.	In 2009 opstellen inrichtingsplan met kavelruil voorstellen. In 2009 opstellen financieel dekkingsplan

Intensivering prioriteit 5.6 Opstellen integraal beleidsplan ondergrond

Kennisoverdracht aardkundige waarden

We willen zorgen voor actuele, gedetailleerde kennis over aardkundige waarden in Drenthe. Het is belangrijk dat deze kennis wordt overgedragen en dat er draagvlak wordt gecreëerd voor het behoud en de bescherming ervan. Dit gaan we bereiken door het inventariseren van aardkundig waardevolle gebieden onder meer ten behoeve van planontwikkeling. Actuele gegevens over de aardkundige waarden zullen we nodig hebben bij het opstellen van ons nieuwe omgevingsbeleid. Verder willen we een European Geopark in Drenthe ontwikkelen en aardkundige monumenten onthullen. Voorgesteld wordt de financiële dekking hiervan mee te nemen in de 1e bestuursrapportage 2008.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
5.6 Opstellen integraal beleidsplan ondergrond Kennisoverdracht aardkundige waarden	<ul style="list-style-type: none">- Geactualiseerde kennis over het voorkomen van aardkundig waardevolle gebieden in Drenthe.- Aandacht voor aardkundige waarden als wezenlijk onderdeel van de Drentse kernkwaliteiten.- Implementatie aardkundige waarden in planontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none">- Actualisatie bestaande kaart en aanvullende inventarisatie.- Verkenning mogelijkheden (2008) en ontwikkeling van de Hondsrug tot een European Geopark- Tot 2014 onthullen van 14 aardkundige monumenten.Organiseren van workshops, cursussen en symposia.

Intensivering prioriteit 5.13 Uitwerking klimaat- en energiebeleid

Programma klimaat en energie (Stimuleringsfonds Drentse Projecten)

In de Voorjaarsnota 2007 PLUS hebben wij uw Staten een concreet uitgewerkt plan voor ons klimaat- en energiebeleid toegezegd gebaseerd op ons collegeprogramma en het Energieakkoord. Naar verwachting kunnen de Staten dit plan nog vóór de zomer behandelen. In aanvulling op de resultaten en activiteiten die in de Begroting 2008 stonden, vindt u in het schema wat wij als resultaten met de uitwerking van ons klimaat- en energiebeleid willen bereiken. Ons beleid is gebaseerd op drie sporen:

- Mitigatie via een aanpak aan de bron: een beleid gericht op het reduceren van de emissies
- Adaptatie met maatregelen in de fysieke leefomgeving: een beleid gericht op het verminderen van de kwetsbaarheid van de samenleving
- Participatie door het actief benaderen van de actoren: een beleid gericht op het betrekken van partijen

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
5.13 Uitwerking klimaat en energie-beleid	<ul style="list-style-type: none"> - Provinciale doelstelling voor CO2-reductie en aandeel duurzame energie en energiebesparing halen. - Hoger kennisniveau en een hogere innovatiegraad bij de energiegerelateerde sector realiseren. - Meer duidelijkheid over de kansen en bedreigingen van klimaatverandering - De ruimtelijke gevolgen (van beperkt oppervlaktegebonden naar toenemend oppervlak gebonden) van klimaatverandering en duurzame energiesystemen doorvoeren in het ruimtelijke orderingsbeleid (Grounds for Change) - Grotere bewustwording creëren alsmede een duurzamer handelen van een hele brede doelgroep, variëren van bedrijven en overheden tot individuele burgers. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Energieakkoord in Samenwerking met de contractpartners. - Uitvoeren van onderzoek en pilotprojecten in (de proeftuin) Zuidoost Drenthe (stromenstudie) - Treffen van emissiebeperkende maatregelen (met name beperking veenoxidatie) - Ontwikkelen van een instrumentarium (regelingen, tenders, cofinanciering) met als doel mitigatie-adaptatie- en participatiemaatregelen te bevorderen. - Onderzoek uitvoeren naar de haalbaarheid van Kenniscentrum Klimaat op noordelijke schaal. - Ontwikkelen van een digitaal loket "Drenthe bespaart". - Deelnemen aan het project Energy Valley. - Ontwikkelen van communicatie-instrumenten gericht op duurzaam handelen en bewustwording. - Realiseren van klimaatneutraal provinciehuis als voorbeeld.

Intensivering prioriteit 5.16 Inpassen veranderende EU- en nationale wetgeving

Implementatie Wabo

In beginsel zal op 1 januari 2009 de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in werking treden. Hoewel de kans groot is dat het uitgesteld wordt en dat de wet later dat jaar in werking zal treden, zullen we als provincie op het moment van inwerkingtreding aan de noodzakelijke juridische en organisatorische voorwaarden moeten voldoen. Het betekent dat middelen nodig zijn voor de implementatie van de wet (opleidingen, begeleiding en nawerk) alsmede voor het functioneren van een zogeheten handhavingstool voor de Wabo-samenwerking. Na de implementatie zijn middelen nodig voor de feitelijk uitvoering van de wet. De feitelijke bestuurslasten en ICT consequenties voor de provincie zullen later meer concreet in beeld komen en zijn mede afhankelijk van het overleg tussen VROM en IPO op dit punt.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
5.16. Implementatie Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).	Implementatie van de Wabo per 1 januari 2009 in juridische zin.	<ul style="list-style-type: none"> - Opleidingen - Gevolgen Wabo voor lopende processen (ISO-certificering) - Begeleiding en netwerk van de implementatie - Functioneren van de Handhavingstool, gericht op Wabo-samenwerking

Intensivering 5.17 Adequaat uitoefenen van toezicht naleving regelgeving en vergunningen

Toezicht op naleving van regelgeving en vergunningen

Effectief handhaven van de regelgeving en de vergunningen is onmisbaar voor een provincie die ambitieuze milieudoelstellingen heeft en die een belangrijke regierol op dit punt heeft. Voor het vergroten van de effectiviteit en de efficiëntie van de handhaving is samenwerking tussen de betrokken partijen belangrijk.

Op basis van de vastgestelde methodiek worden ketens en interventiemomenten in beeld gebracht. Jaarlijks is hiervoor onderzoek, analyse en projectondersteuning nodig. Er zijn drie regionale samenwerkingsverbanden en het coördinerende platform Samenwerking Handhaving Drenthe. De samenwerking wordt vastgelegd in bestuursovereenkomsten en wordt dan steeds geborgd voor een periode van vijf jaar. Verder stelt de SHD jaarprogramma's op.

Bij toezicht en handhaving is een intensievere samenwerking tussen provincie, gemeenten en waterschappen noodzakelijk om de kwaliteit verder te verbeteren en om klaar te zijn voor toekomstige wijzigingen in de handhavingsstructuur. Denk in dit verband aan het werk van de commissies Lodders en Oosting. Gevolg van de nieuwe ontwikkelingen zal in elk geval zijn dat de regierol van de provincie op het gebied van toezicht en handhaving versterkt wordt. We vinden het noodzakelijk om hier nu al een impuls aan te geven.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
5.17. Adequaat uitoefenen van toezicht naleving regelgeving en vergunningen:	<p>Actuele naleving voorschriften.</p> <p>Verbeteren samenwerking organisaties handhaving en ketentoezicht in stof- en productstromen.</p> <p>Versterken provinciale regietaak handhaving.</p>	<p>Onderzoek monitoring bestaande en nieuwe activiteiten.</p> <p>In kader ketentoezicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inventarisatie van: relevante ketens, daarin actief zijnde actoren, van toepassing zijnde wet- en regelgeving en verdeling bevoegdheden - vaststelling uitvoeringsstrategie - gerichte handhavingsacties - bewustwordingscampagne nakomen milieuregels richting burgers en bedrijven. <p>Vaststellen bestuursovereenkomst samenwerking handhaving.</p> <p>Jaarlijkse uitvoering van 8 externe audits.</p>

Intensivering 5.17 Adequaat uitoefenen van toezicht naleving regelgeving en vergunningen

Opruimactie Pest aan asbest

Naast het asbest op daken en in constructies wordt in Drenthe in het buitengebied veel 'zwerfasbest' aangetroffen. Meestal zijn het oude golfplaten die ergens achtergelaten zijn. Gemeenten en provincie hechten er veel belang aan dat alle asbest dat risico's voor de volksgezondheid oplevert, wordt opgeruimd.

Het platform Samenwerking Handhaving Drenthe heeft in zijn jaarprogramma 2008 de opruimactie 'Pest aan asbest' opgenomen om asbestdaken verantwoord en veilig te verwijderen. In 2008 en 2009 werkt het platform in het kader van deze actie nauw samen met LTO Noord Projecten, het Landelijk Overleg Milieuhandhaving, de milieupolitie en de gemeenten Meppel, de Wolden en Aa en Hunze.

Voorgesteld wordt de financiële dekking hiervan mee te nemen in de 1e bestuursrapportage 2008.

Intensivering 5.18 Uitwerken aanbevelingen symposium 'Samenwerken aan natuur en landschap in Drenthe'

Kennisuitwisseling Boer en Natuur

Begin vorig jaar werd het symposium 'Samen werken aan natuur en landschap in Drenthe' georganiseerd. Er werden die dag enkele aanbevelingen geformuleerd. Een ervan werken we uit in de vorm van subsidie aan de vereniging Boer en Natuur. Deze vereniging wil de kennisuitwisseling tussen organisaties op het gebied van natuur en landschapsbeheer en de agrarische natuurverenigingen vergroten. Voorgesteld wordt de financiële dekking hiervan mee te nemen in de 1e bestuursrapportage 2008.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
5.18 Uitwerken aanbevelingen symposium "Samen werken aan natuur en landschap in Drenthe"	Boer en Natuur kennisuitwisseling tussen de Agrarische Natuurverenigingen (ANV's) en spelers binnen natuurbeheer en landschapsbeheer	Invulling geven aan jaarlijks productplan BoerenNatuur

Intensivering 5.18 Uitwerken aanbevelingen symposium 'Samenwerken aan natuur en landschap in Drenthe'

Voorfinanciering beheersplannen Natura-gebieden

We hebben bij minister Verburg van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aangegeven dat de concept-beheersplannen voor de acht Natura 2000-gebieden, waarvoor de provincie Drenthe trekker is, vóór 1 september 2009 gereed zullen zijn. Het gaat om de gebieden Drouwenerzand, Dwingelderveld, Fochteloërveen, Havelte-Oost, Leekstermeergebied, Mantingerbos, Mantingerzand en Norgerholt.

Dit is veel sneller dan eerder voorzien was. Aanvankelijk was namelijk sprake van eind 2010 en begin 2011. We krijgen van het rijk 950 duizend euro voor het opstellen van de beheersplannen. Dit bedrag wordt in termijnen uitbetaald en wordt door de versnelde opstelling later ontvangen dan de kosten die gemaakt worden. Het gevraagde budget gaat als voorfinanciering gebruikt worden voor de rijks gelden die na 2008 vrijkomen. Voorgesteld wordt de financiële dekking hiervan mee te nemen in de 1e bestuursrapportage 2008.

Intensivering 5.23 Vitaal platteland

Kunstobjecten bij pMJP-projecten in het landelijk gebied

In het kader van het provinciaal Meerjarenprogramma (pMJP) zijn en worden in het landelijk gebied tal van belangrijke projecten uitgevoerd. Het lijkt ons een goede gedachte om de resultaten van dat beleid te accentueren met kunstobjecten. We zijn ook dit gewend bij onze belangrijke provinciale infrastructurele werken. We willen eenzelfde soort regeling voor projecten binnen het pMJP creëren.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
5.6. Accentueren van pMJP-resultaten door plaatsing van kunstobjecten.	Vergroting beeldkwaliteit van gerealiseerde pMJP-projecten, in de vorm van het plaatsen van kunstobjecten	Inzet van (landschaps)architecten, beeldend kunstenaars en planologen, vormgevers bij ruimtelijke ordeningsprocessen.

Intensivering 5.24 Herijking Ontwikkelingsperspectief Veenkoloniën

Bijdrage Agenda voor de Veenkoloniën

In samenspraak met de overige betrokken overheden gaan we het Ontwikkelingsperspectief Veenkoloniën herijken en komt er een nieuw meerjarig maatregelenprogramma. Onze inzet is een structurele verbetering van het toekomstperspectief van het gebied via een brede aanpak. Belangrijke opgaven zullen zijn:

- het creëren van aantrekkelijke woonmilieus, (bijvoorbeeld in samenhang met vaarverbindingen)
- het bevorderen van 'agribusiness' (diversificatie, kennis, biomassa)
- het versterken van de informatie- en communicatietechnologie (denk aan LOFAR)
- het versterken van het toerisme (onder andere een spin-off van nieuwe vaarverbindingen)
- het wegwerken van de achterstand op het gebied van onderwijs en werkgelegenheid, innovatie en infrastructuur

Beleidsmatig is tot nu toe vooral vanuit noordelijke of zuidelijke richting naar de Veenkoloniën gekeken. Bij de herijking gaan we ons richten op de mogelijkheden van een oost-westoriëntatie. Zo bezien verbindt het gebied namelijk de recreatief aantrekkelijke gebieden Hondsrug en Westerwolde. Het realiseren van een robuuste recreatieve, landschappelijke, ecologische en infrastructurele verbinding vergroot de toeristische potenties van beide gebieden. Ook de afgeleide ruimtelijke en economische ontwikkelingen profiteren daarvan. Wonen, (dag)recreatie, landschapsbouw en nieuwe vormen van landbouw kunnen onderdeel uitmaken van dit 'schakelgebied'.

De planvorming vindt in samenspraak met de betrokken partijen plaats. Voorgesteld wordt de financiële dekking hiervan mee te nemen in de 1e bestuursrapportage 2008.

Prioriteiten	Resultaten	Activiteiten
5.24 Herijking ontwikkelingsperspectief Veenkoloniën	Structurele verbetering ruimtelijke en sociaal-economische structuur: - landbouw minder afhankelijk van aardappelzetmeel en suikerbieten; - aantrekkelijke woonmilieus; - regelruime zone voor ondernemers; - impuls waardevolle cultuurhistorische elementen; - achterstand in onderwijs en werkgelegenheid weggewerkt; - realisatie recreatieve, landschappelijke, ecologische en infrastructurele verbinding tussen Hondsrug en gebied Stadskanaal / Veendam, mede als onderdeel verbinding met Westerwolde	Planvorming in 2008 - 2009. Uitvoeren Actieprogramma 2009 e.v. Faciliteren projectbureau en stuurgroep.

Financieel overzicht

Programma 5. Leefomgeving	2008	2009	2010	2011
Intensivering bestaande prioriteit				
5.1 Opgaven voor wateroverlast en watertekort en combineren "groen-blauwe diensten"				
Samenwerking in het Amerdiep *		-1.167	-1.167	-1.167
5.13 Uitwerking klimaat en energiebeleid				
Programma klimaat en energie *	-2.000	-6.700	-6.800	-7.100
5.16 Inpassen veranderende EU- en nationale wetgeving				
Implementatie WABO	-80	pm	pm	pm
5.17 Adequaat uitvoeren van toezicht naleving regelgeving en vergunningen				
Toezicht op naleving van regelgeving en vergunningen		-173	-210	-188
5.23 Vitaal platteland				
Kunstobjecten bij pMJP-projecten in het landelijk gebied			-75	-75
Totaal programma 5 exclusief gevraagde bijdrage stimuleringsfonds	-80	-173	-285	-263
* gevraagd uit Stimuleringsfonds	-2.000	-7.867	-7.967	-8.267

Bedragen x € 1.000,-

Voorstel handhaven reserves

- Reserve Monitoring voormalige stortplaatsen We stellen voor om de Reserve Monitoring voormalige stortplaatsen te handhaven, omdat we daartoe wettelijk verplicht zijn. De middelen hebben een specifieke bestemming en mogen niet ergens anders voor ingezet worden.
- Reserve Grondwaterheffing We stellen voor om de Reserve Grondwaterheffing handhaven, omdat we daartoe wettelijk verplicht zijn. De middelen hebben een specifieke bestemming en mogen niet ergens anders voor ingezet worden.

Voorstel opheffen reserves

- Reserve Nationaal Milieubeleidsplan We willen de Reserve Nationaal Milieubeleidsplan opheffen. Het restant wordt aan het Stimuleringsfonds Drentse Projecten toegevoegd. De projecten in het kader van programma Klimaat en Energie gaan we de komende jaren financieren vanuit het Stimuleringsfonds Drentse Projecten en het structurele budget dat jaarlijks hiervoor beschikbaar is.

Programma 6

Middelen

Missie organisatie

De provincie Drenthe is een solide partner en zal dat in de toekomst blijven. De organisatie is 'in control'. De provincie is een aantrekkelijke werkgever waar mensen in een prettige en gezonde werkomgeving op een interactieve, doelgerichte en toekomstgerichte wijze samenwerken.

De organisatie voorziet op een professionele wijze in de behoeften van bestuur, management en medewerkers aan advies en ondersteuning op het gebied van personeel, informatietechnologie, financiën en overige voorzieningen.

Organisatieontwikkeling

In 2007 hebben uw Staten de nieuwe structuur van de provinciale organisatie vastgesteld. We denken dat met deze structuur de basis gelegd is voor een compacte en flexibele organisatie die zich voortvarend op de primaire taakstelling van de provincie kan richten.

In 2007 is het strategisch management ingevuld. Dit jaar zijn we gestart met de selectieprocedure voor de teamleiders. De verwachting is dat vóór de zomer elk team over een teamleider zal beschikken. De teamleiders komen voor het grootste deel voort uit de interne procedures.

We zijn gestart met het opzetten van het management development-beleid voor managers en teamleiders. Dit traject moet de komende jaren leiden tot meer inspirerend en teamgericht leiderschap.

Strategische personeelsplanning

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan een instrument voor strategische personeelsplanning. Het instrument is bedoeld om inzicht te geven in welk type medewerkers de provincie gelet op huidige en toekomstige ontwikkelingen nodig heeft. Sleutelwoorden vinden wij daarbij integraal denken, samenwerkingsgerichtheid, procesmatig werken, externe gerichtheid en professionaliteit. Om deze competenties bij de medewerkers te ontwikkelen komen er speciale ontwikkelingsprogramma's.

Samen Sterker in Actie

Om tot effectievere samenwerking in de afdelingen en teams te komen zal er veel aandacht moeten blijven voor het verbeteren van de organisatiecultuur. We gaan dit doen in het verlengde van het succesvolle cultuurveranderingsprogramma Samen Sterker. Ook het methodisch werken in programma's en projecten zal de komende jaren verder ontwikkeld worden. Om in dit alles de nodige samenhang aan te brengen en om tot een goede monitoring te komen gaan we door met een vervolgprogramma geheten Samen Sterker in Actie. Doelen in het programma zijn management development, competentieontwikkeling van de medewerkers, effectievere teamsamenwerking en het verbeteren van het methodisch werken. We denken hiermee een voortvarend vervolg op Samen Sterker te bereiken.

Beleidsmatig zal onder meer worden gewerkt aan het ontwikkelen van een adequaat arbeidsmarktcommunicatie- en wervings- en selectiebeleid. Verder zal de komende tijd worden gewerkt aan het oplossen van de resterende complexe personeelsdossiers en zullen ten behoeve van de personeelsplanning instroom-, doorstroom- en uitstroomactiviteiten worden georganiseerd.

Digitalisering

In ons nieuwe huisvestingsconcept hebben we de digitalisering als uitgangspunt genomen. Digitaal vastgelegde kennis, digitale processen en digitale archieven zijn nodig en onvermijdelijk. Met het rapport Digilab-Digitalisering is vorig jaar in dit huis de basis gelegd voor de verdere invoering van de digitalisering. Op dit moment ligt de nadruk op het beschrijven van procedures en het voorbereiden van het project. De technische componenten die in de nieuwe gedigitaliseerde omgeving gebruikt gaan worden, zijn inmiddels getest op functionaliteit en integreerbaarheid.

Voorstel opheffen reserves

- *Risicoreserve BTW compensatiefonds* We bevestigen het eerder genomen besluit om tot opheffing over te gaan.
- *Reserve Flexibel beleid* Reeds in de voorjaarsnota 2005 is besloten de Reserve Flexibel beleid in 2008 op te heffen. Een eventueel saldo wordt afgewikkeld ten gunste van het Stimuleringsfonds Drentse Projecten.
- *Egalisatiereserve Uitvoering collegeprogramma* In 2008 zal de Egalisatiereserve Uitvoering collegeprogramma voor het laatst worden ingezet., deze reserve kan worden opgeheven. Een eventueel saldo wordt afgewikkeld ten gunste van het Stimuleringsfonds Drentse Projecten.

Voorstel wijziging bepaling artikel 3, lid 3 ASV

Op 5 juli 2007 is de Algemene Subsidieverordening op enkele onderdelen gewijzigd. De meeste wijzigingen waren bedoeld om de regels gemakkelijker en toegankelijker te maken. Op deze manier hoopte we de lasten en inspanningen bij provincie en aanvragers te verminderen.

Tijdens de Statenbehandeling is bij amendement een artikel 3, derde lid in de verordening opgenomen. Dit bepaalt dat Gedeputeerde Staten bij incidentele subsidies groter dan 150 duizend euro pas een besluit mogen nemen als Provinciale Staten hun wensen en bedingen hebben kunnen uiten. Het gaat in dit lid alleen om incidentele prestatiesubsidies en dus niet om subsidies als boekjaarsubsidies, waarderingssubsidies, subsidies uit regelingen waarop de ASV niet van toepassing is (bijv. PmJP) en subsidies die over Provinciale Staten zelf beslissen (bijv. Stimuleringsfonds grote projecten).

De interne procedure zegt dat deze groep grote subsidies via Gedeputeerde Staten naar de betrokken Statencommissies worden gestuurd. Het presidium plaatst de subsidies op de lijst met ingekomen stukken waarna ze alleen op verzoek worden geagendeerd. Dit is tot nu toe niet voorgekomen.

We zijn dan ook van oordeel dat de nieuwe bepaling in de praktijk tot meer bureaucratie lijkt te leiden. Het gevaar zit er zelfs in dat de bepaling overschrijdingen van de beslistermijn tot gevolg heeft en mogelijk zelfs tot dwangsommen kan leiden.

We stellen Provinciale Staten voor om artikel 3, derde lid van de ASV te schrappen. We zeggen toe om uw Staten naast de informatie in het kader van de normale plannings- en controlcyclus ook actief te informeren over incidentele subsidies groter dan 150 duizend euro.